

Raport z badania ewaluacyjnego Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Opracował Wydział ds. Badań i Analiz
Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Łódź, 2024

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie	4
Metody i techniki zastosowane na potrzeby badania ewaluacyjnego	6
Ankieta CAWI dotycząca wideokonferencji – spotkania informacyjnego na temat BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	8
Ankieta CAWI dotycząca przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	8
Charakterystyka badanej zbiorowości	9
Ankieta CAWI dotycząca procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców	11
Charakterystyka badanej zbiorowości	11
Ankieta CAWI dotycząca zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	13
Dane pozyskane w toku konsultacji z mieszkańcami województwa łódzkiego	15
Zasady realizacji VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS”	16
Finansowanie realizacji zadań w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	16
Zgłaszanie projektów zadań do Budżetu Obywatelskiego	17
Zasady oceny projektów zadań zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego	18
Zasady wyboru zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego	19
Harmonogram działań zrealizowanych w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	21
Komunikacja dotycząca BO 2023 – sposoby informowania mieszkańców województwa i ich ocena	22
Popularność poszczególnych form promocji i informowania o Budżecie Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS”	23
Strona internetowa <i>bo.lodzkie.pl</i>	24
Fanpage „Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego”	30
Spotkanie informacyjne on-line dla mieszkańców zainteresowanych BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	38
Konsultacje z mieszkańcami na etapie zgłaszania projektów zadań	38
Spotkanie informacyjne dla autorów projektów zadań	41
Ocena materiałów informacyjnych na temat promocji projektów dla autorów projektów zadań dopuszczonych do głosowania	41
Udział autorów w spotkaniu informacyjnym dotyczącym promocji projektów w społecznościach lokalnych	42

Ocena spotkania informacyjnego dotyczącego promocji projektów w społecznościach lokalnych.....	44
Podsumowanie poszczególnych etapów realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok.....	48
Etap przygotowania i zgłaszania projektów zadań	48
Etap weryfikacji formalnej i merytorycznej projektów zadań	52
Ocena kontaktu z pracownikiem dokonującym oceny merytorycznej	54
Etap głosowania mieszkańców na projekty zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	58
Podsumowanie informacji o zadaniach przekazanych do realizacji	61
Udział osób głosujących w ramach BO w wydarzeniach, działaniach inwestycjach finansowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS”	64
Rekomendacje – podsumowanie	66
Rekomendacje w zakresie form komunikacji organizatora z mieszkańcami województwa łódzkiego	66
Rekomendacje dotyczące poszczególnych etapów realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok.....	67
Ocena zasad realizacji Budżetu Obywatelskiego	69
Bibliografia	71
Źródła	71
Spis tabel	71
Spis wykresów	71
Spis rysunków.....	73

Wprowadzenie

Niniejsza publikacja jest podsumowaniem ewaluacji działań związanych z organizacją VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok (dalej nazywanej także: BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023, BO 2023 lub Budżet Obywatelski 2023).

Budżet Obywatelski „ŁÓDZKIE NA PLUS” to projekt, który ma na celu „angażowanie mieszkańców w proces decydowania o wydatkach regionalnej wspólnoty samorządowej, a przez to – o działaniach samorządu województwa wpływających na nasze otoczenie”¹. Jest on wyrazem przekonania, że członkowie lokalnych społeczności najlepiej identyfikują potrzeby w zamieszkiwanym regionie. Przedsięwzięcie to polega na wyodrębnieniu części budżetu ze środków pozostających w dyspozycji Samorządu Województwa łódzkiego, o przeznaczeniu której decydują mieszkańcy poprzez zgłaszanie projektów zadań do realizacji w ramach wybranej przez siebie puli oraz głosowanie na preferowane projekty zadań. Na potrzeby ewaluowanej edycji BO przeznaczono 8 mln zł.

Ewaluacji poddano realizowane w 2022 roku działania zmierzające do wyłonienia projektów zadań do realizacji w 2023 roku: od ogłoszenia o rozpoczęciu procedury 13 maja aż do wyłonienia zwycięskich projektów zadań w dniu 18 października. Podstawę do formułowania wniosków stanowiły wyniki analizy danych zastanych oraz badań metodami ankiety internetowej przesyłanej pocztą e-mail (CAWI). W pierwszym rozdziale niniejszego raportu opisano zastosowane na potrzeby ewaluacji metody i techniki badawcze wraz z charakterystyką zbiorowości badanych.

Realizacja BO na 2023 rok opierała się w większości na niezmienionych zasadach, wypracowanych na potrzeby III, IV i V edycji przedsięwzięcia. Opis najważniejszych zapisów regulaminu oraz wyrażanych w ramach badań ewaluacyjnych opinii interesariuszy, odnoszących się do tychże zapisów, zawarty został w drugim rozdziale niniejszego raportu.

Kolejny rozdział zawiera opis harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. Został on uchwalony przez Zarząd Województwa łódzkiego na początku maja 2022 r.

Organizatorzy Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, jak w roku poprzedzającym, promowali przedsięwzięcie wśród mieszkańców województwa łódzkiego i tych działań dotyczy kolejny rozdział. Korzystano z różnych form komunikacji, tj. ze strony internetowej Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” (bo.lodzkie.pl), fanpage’a na portalu społecznościowym Facebook, webinarów informacyjnych – jednego dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców województwa oraz jednego dla autorów projektów zadań poddanych pod głosowanie, którzy otrzymali również elektroniczną wersję materiałów

¹ O Budżecie na: <https://bo.lodzkie.pl/>

dotyczących promocji projektów zadań wśród mieszkańców województwa. Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz samorządowych jednostek organizacyjnych służyli również mieszkańcom wiedzą w trakcie konsultacji dotyczących BO, przeznaczonych w szczególności dla autorów projektów zadań. Były one dostępne dla mieszkańców zarówno w formie rozmów telefonicznych, osobistych jak i ustaleń mailowych.

W kolejnej części podsumowano poszczególne etapy realizacji Budżetu Obywatelskiego i przedstawiono opinie respondentów na ich temat. W rozdziale tym zawarto analizy i wnioski dotyczące etapu przygotowania i zgłaszania projektów zadań, fazy weryfikacji projektów zadań oraz głosowania mieszkańców na wybrane projekty zadań.

Dalej przeanalizowano uczestnictwo osób głosujących na projekty zadań w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok w działaniach i inwestycjach finansowanych w ramach poprzednich edycji regionalnego budżetu partycypacyjnego.

Opracowanie zakończono sformułowaniem rekomendacji opartych na analizach przeprowadzonych w ramach poszczególnych rozdziałów raportu.

Metody i techniki zastosowane na potrzeby badania ewaluacyjnego

Badanie ewaluacyjne realizacji VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” łączyło elementy ewaluacji *on-going* (realizowanej w trakcie trwania wybranych etapów) oraz ewaluacji *ex-post* (realizowanej po zakończeniu wybranych działań).

Ewaluację przeprowadzono w oparciu o:

1. **analizę danych zastanych** (inaczej: *analizę desk research*), wykorzystaną w celu scharakteryzowania działań, w szczególności z zakresu komunikacji dotyczącej zasad i przebiegu BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok. Analizowano dokumenty, komunikaty i informacje publikowane na stronie internetowej *bo.lodzkie.pl* i na profilu „Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego” na portalu społecznościowym *Facebook*.
2. **analizę danych wywołanych** tj. wyników badań opinii osób, rekrutujących się spośród interesariuszy zaangażowanych w przedsięwzięcie, reprezentujących następujące kategorie:
 - **osoby zainteresowane**, czyli osoby zamieszkujące województwo łódzkie, które korzystały ze spotkania informacyjnego w formie webinarium dotyczącego BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, organizowanego 23 maja 2022 roku. Z tej grupy mogli (choć nie jest to konieczne) rekrutować się zarówno autorzy zadań, jak i głosujący,
 - **autorzy (projektów zadań)**, czyli mieszkańcy województwa łódzkiego, którzy zgłosili projekty zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok,
 - **głosujący**, czyli mieszkańcy województwa łódzkiego, którzy zagłosowali na projekty zadań poddane pod głosowanie zorganizowane na przełomie sierpnia i września 2023 roku.

Trzy badania opinii badanych zrealizowane zostały w formie samodzielnie wypełnianych ankiet internetowych (Computer Assisted Web Interview tj. CAWI) wysyłanych zainteresowanym osobom pod ich adresy e-mail, uprzednio przekazane pracownikom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego (dalej nazywanego także Organizatorem). Link do pierwszej ankiety ewaluacyjnej respondenci otrzymali natomiast drogą elektroniczną w trakcie wideokonferencji informacyjnej dotyczącej BO 2023. W tabeli poniżej zaprezentowano harmonogram realizacji poszczególnych ankiet.

Tabela 1. Harmonogram badań ankietowych (CAWI) przeprowadzonych w ramach ewaluacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

lp.	okres realizacji	badanie	kategoria respondentów
1.	23.05.2022	ankieta CAWI dotycząca wideokonferencji – spotkania informacyjnego na temat BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	osoby zainteresowane
2.	08.08.2022 – 31.08.2022	ankieta CAWI dotycząca przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	autorzy projektów zadań
3.	16.08.2022 – 13.09.2022	ankieta CAWI dotycząca procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców	autorzy projektów zadań, które zostały dopuszczone do etapu głosowania mieszkańców
4.	04.11.2022 – 02.12.2022	ankieta CAWI dotycząca zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok	głosujący

Źródło: Opracowanie własne

Udział w każdym z badań ankietowych był poufny (odpowiedzi badanych zaprezentowano w formie zbiorczych zestawień w sposób uniemożliwiający identyfikację tożsamości danej osoby) oraz dobrowolny. W związku z tym liczba (kompletnie lub częściowo) wypełnionych ankiet była różna od całkowitej liczebności badanej zbiorowości, co wpłynęło na decyzje analityczne (np. w przypadku badania, w którym wzięło udział niewielu respondentów, zrezygnowano z opracowywania odpowiedzi, ze względu na niemiarodajność pozyskanego materiału badawczego).

Podczas analizy wyników ankiet przyjęto następujące założenie:

Liczebność badanych (oznaczana w dalszym tekście literą *n*) dla poszczególnych zmiennych równa się liczbie respondentów, którzy w badaniu udzielili danej informacji lub odpowiedzieli na dane pytanie. Zatem nie zawsze liczebność ta jest równa całkowitej liczbie osób, które przystąpiły do danego badania, ponieważ nie wszystkie wykonały to zadanie kompletnie, tj. nie odpowiedziały na wszystkie pytania.

W szczególny sposób może być prezentowana liczebność (*n*) w przypadku, gdy pomiędzy pytaniami zadawanymi w ramach realizacji danego badania występuje zależność, a liczba

respondentów udzielających na nie odpowiedzi jest różna. Wówczas, gdy jest to istotne dla interpretacji wyników, podawana w ramach analizy liczebność (n) odnosi się do liczby osób, które udzieliły odpowiedzi na którekolwiek (niekoniecznie na wszystkie) spośród analizowanej grupy pytań. Wtedy uwzględniane są (a także wyraźnie oznaczane w podpisach lub tekście) braki danych, stanowiące liczbę osób, które nie udzieliły odpowiedzi na dane pytanie z grupy analizowanych pytań

Ankieta CAWI dotycząca wideokonferencji – spotkania informacyjnego na temat BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Podczas realizacji BO 2023 odbyło się jedno spotkanie informacyjne dla mieszkańców województwa łódzkiego zainteresowanych budżetem partycypacyjnym, zorganizowane online 23 maja 2022 roku. Wzięło w nim udział 15 osób.

W trakcie webinarium jego uczestnikom udostępniono link do ankiety CAWI. Za jej pośrednictwem uczestnicy mogli podzielić się informacjami na temat źródeł wiedzy o spotkaniu, oczekiwań z jakimi badani wzięli w nim udział, doświadczeń z podobnymi wydarzeniami. Respondenci zostali również poproszeni o ocenę webinarium oraz sugestie dotyczące kolejnych analogicznych spotkań.

Ankieta została wypełniona tylko przez dwie osoby uczestniczące w spotkaniu. W związku z brakiem możliwości wnioskowania na podstawie jednostkowych opinii, badanie to nie zostało poddane analizie w niniejszym raporcie. **Bardzo mała liczba zwrotów sugeruje konieczność zmian w zakresie sposobu rozpowszechniania ankiety w przyszłości.**

Ankieta CAWI dotycząca przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Ankieta internetowa przeznaczona została dla osób, które zgłosiły projekty zadań do realizacji w ramach BO 2023.

Udział w badaniu umożliwiał respondentom zasygnalizowanie trudności i zgłoszenie uwag dotyczących przygotowywania projektów zadań i zgłaszania ich do Organizatora oraz ogólnych zasad realizacji przedsięwzięcia. Autorów pytano także o ich aktywność społeczną.

Wiadomości e-mail zawierające odnośnik do ankiety zostały rozesłane do 164 autorów, spośród których 36 osób (blisko 22%) wypełniło je kompletnie, 2 osoby zwróciły ankiety wypełnione prawie kompletnie, a 3 osoby odpowiedziały wyłącznie na pierwsze pytanie w ankiecie. Aktywność respondentów może mieć związek z kilkoma czynnikami: terminem, w którym przeprowadzone zostało badanie (trwało ono w okresie wakacyjnym), zazębianiem się w czasie dwóch badań

autorów projektów zadań² oraz zaabsorbowaniem tej zbiorowości respondentów pracą nad korygowaniem lub modyfikowaniem projektów w trakcie oceny merytorycznej. Ponieważ ewaluacja jest bezpośrednio związana z harmonogramem poszczególnych etapów BO „ŁÓDZKIE NA PLUS”, nie ma możliwości modyfikowania terminów realizacji poszczególnych badań. **Aby zwiększone zostały szanse udziału w ankiecie, proponowane jest wydłużenie czasu, w którym badanie jest dostępne dla respondentów, przy jednoczesnej dbałości o to, aby terminy realizacji badań się nie pokrywały.**

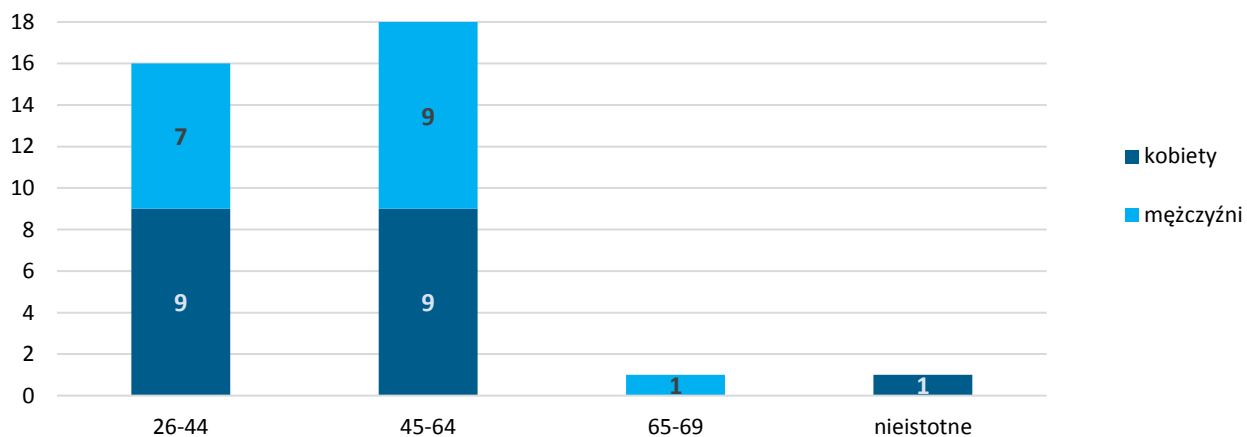
Charakterystyka badanej zbiorowości

Opis struktury demograficznej badanej zbiorowości oparto na odpowiedziach 36 respondentów, którzy kompletnie wypełnili ankietę.

Najmłodsza osoba, która wypełniła ankietę miała 26 lat, a najstarsza 69, byli to mężczyźni. Osoby uczestniczące w badaniu podzieliły się niemal równomiernie pomiędzy grupy wiekowe w przedziałach 26-44 lata (16 badanych) oraz 45-64 lata (18 badanych) z niewielką przewagą liczebną starszej grupy wiekowej. W najstarszej grupie wiekowej (65-69) znalazła się jedna osoba i był to wspomniany respondent w wieku 69 lat. Wśród respondentów jedna osoba (kobieta) wskazała niewiarygodny rok urodzenia – odpowiedź ta została uznana za nieistotną.

Udział kobiet i mężczyzn w zbiorowości był niemal równy: 19 kobiet i 17 mężczyzn. Również grupy wiekowe nie były znacząco zróżnicowane według płci.

Wykres 1. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=36)

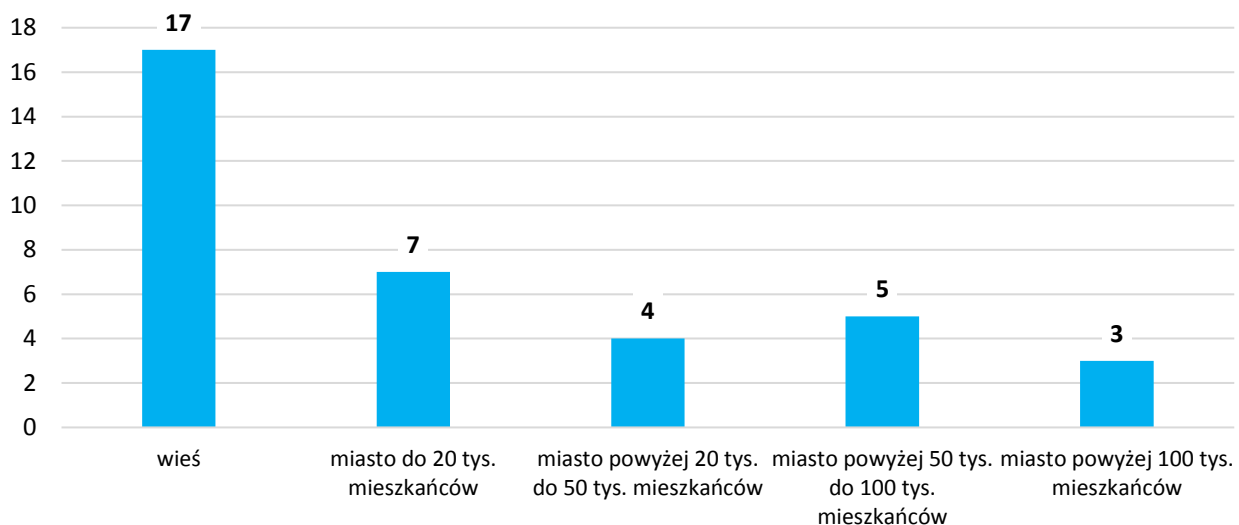
Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

² Ankieta CAWI dotycząca przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok realizowana była w okresie 08.08.2022 – 31.08.2022 r. (badanie zostało przedłużone w dniu 19.08.2023 r.), natomiast ankieta CAWI dotycząca procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców realizowana była w okresie 16.08.2022 – 13.09.2022 r.

Podobnie jak w ubiegłorocznej edycji, najczęściej respondentów spośród autorów zadań stanowiły osoby zamieszkujące wsie (0,47 zbiorowości tj. 17 osób). Łącznie wszystkie kategorie miast do 100 tys. mieszkańców zamieszkiwało 16 badanych (tj. 0,44 zbiorowości). W badaniu wzięły udział 3 osoby zamieszkujące Łódź. Rozkład respondentów w podziale na szczegółowe kategorie wielkości zamieszkiwanych miejscowości znajduje się na poniższym wykresie.

Wykres 2. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=36)

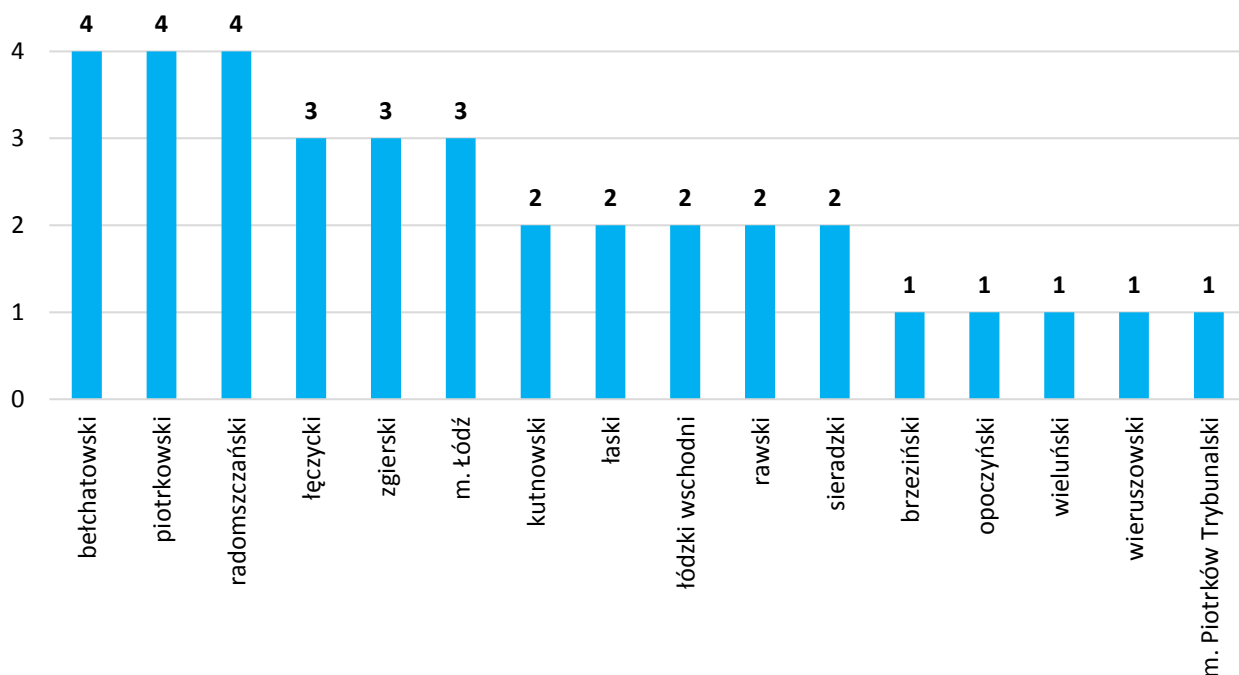

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

W badaniu wzięły udział osoby zamieszkujące w 16 powiatach województwa łódzkiego. Największa liczba respondentów pochodziła z powiatów bełchatowskiego, piotrkowskiego i radomszczańskiego (po 4 osoby). Po 1 osobie badanej mieszkało w powiatach brzezińskim, opoczyńskim, wieluńskim, wieruszowskim i mieście Piotrków Trybunalski.

Wykres 3. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=36)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. przygotowania, zgłaszania i konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

Ankieta CAWI dotycząca procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców

Ankieta została przeznaczona dla autorów i autorek, których projekty zadań pozytywnie przeszły weryfikację formalną oraz merytoryczną, a następnie zostały pozytywnie zaopiniowane przez Zarząd Województwa Łódzkiego.

Ankieta dotyczyła procesu oceny projektów zadań, przekazywanych autorom i autorkom materiałów dotyczących promocji projektów w lokalnych społecznościach oraz spotkania informacyjnego pn. „Wypromuj swój projekt”, które zorganizowano on-line w sierpniu 2022 roku.

Do udziału w badaniu zaproszono 130 autorów, spośród których 33 osoby (tj. około ¼ zbiorowości) zwróciły kompletnie wypełnione ankiety, 2 osoby udzieliły odpowiedzi na nieco ponad połowę pytań w ankiecie, 2 osoby odpowiedziały tylko na pierwsze pytanie.

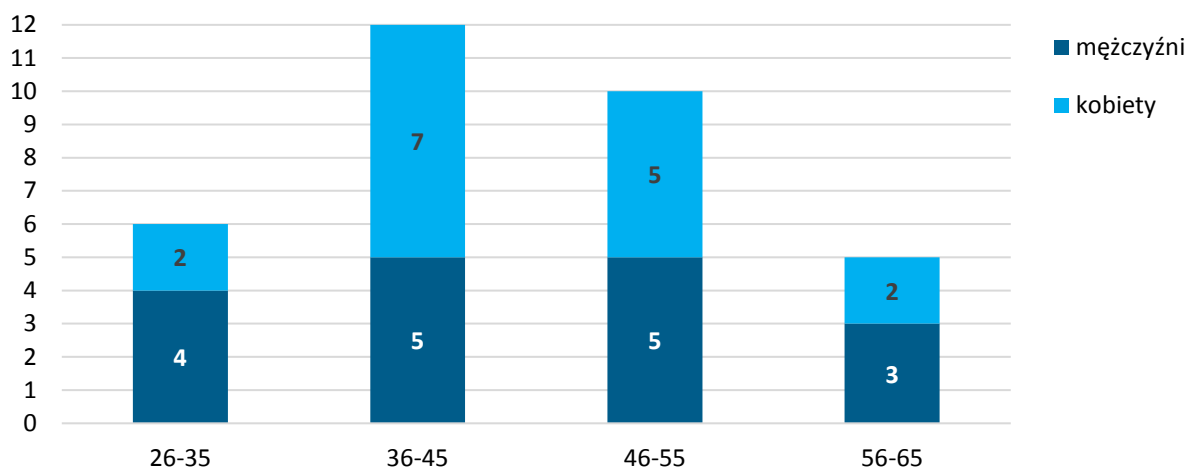
Charakterystyka badanej zbiorowości

Podstawą do charakterystyki zbiorowości badanej była liczba osób, które kompletnie wypełniły ankietę tj. 33. Wiek respondentów mieścił się w zakresie od 26 do 65 lat. Dominowały liczebnie osoby liczące 36-55 lat – łącznie tę kategorię reprezentowały 22 osoby tj. dwie trzecie badanych.

Zbiorowość była podzielona niemal równo pod względem płci respondentów i respondentek: 16 kobiet i 17 mężczyzn. Spośród wyodrębnionych grup wiekowych tylko w najliczniejszej (36-45 lat) dominowały kobiety (7 kobiet i 5 mężczyzn). W pozostałych kategoriach liczba mężczyzn przewyższała lub była równa liczbie kobiet. Na poniższym wykresie zaprezentowano szczegółowe dane:

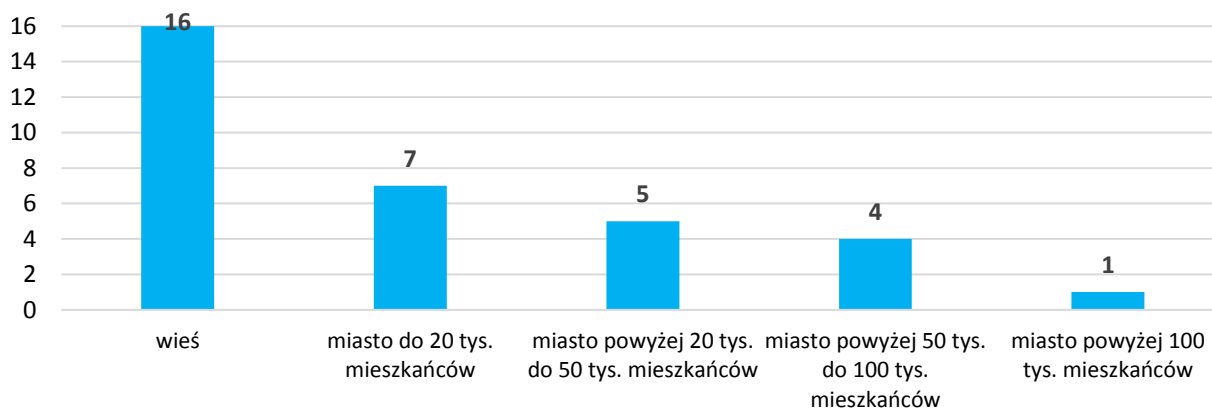
Wykres 4. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=33)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców

Podobnie jak w przypadku ankiety skierowanej do wszystkich autorów projektów zadań, wśród respondentów omawianego badania dominowały liczebnie osoby zamieszkujące wieś, stanowiąc blisko połowę zbiorowości (0,48, tj. 16 osób). Taką samą część badanych osób stanowiły te, które zamieszkiwały miasta do 100 tys. mieszkańców. W ankiecie wzięła udział tylko jedna osoba zamieszkująca Łódź. Dane zaprezentowano na poniższym wykresie:

Wykres 5. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=33)

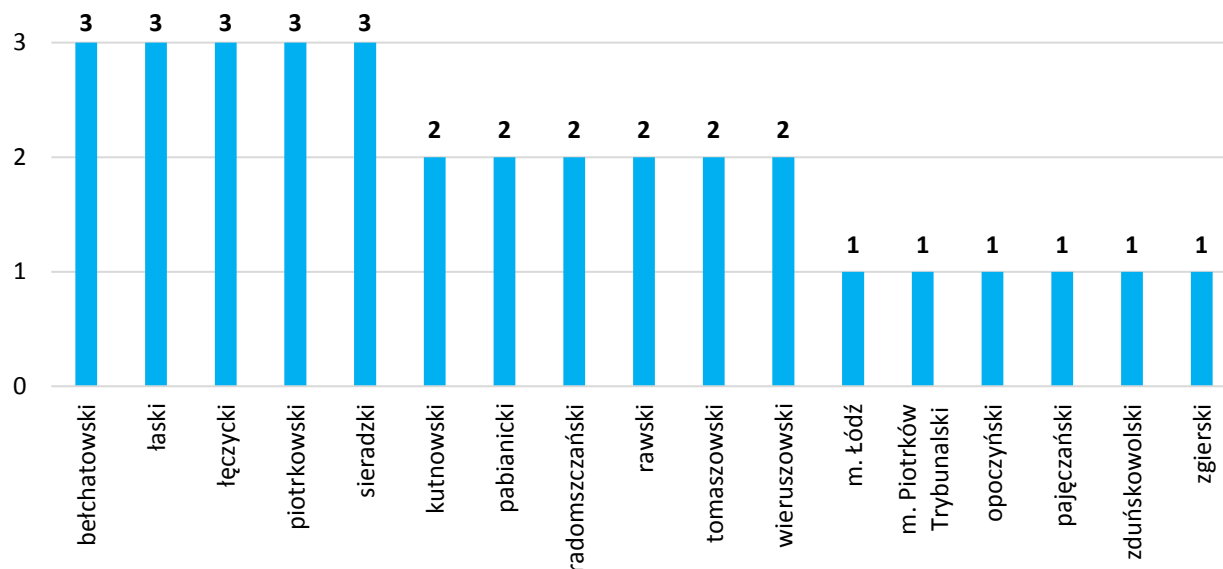

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców

W badaniu wzięły udział osoby zamieszkujące w 17 powiatach województwa łódzkiego. Największa liczba respondentów (łącznie 15 osób, tj. 0,45 zbiorowości) pochodziła z powiatów bełchatowskiego, łaskiego, łęczyckiego, piotrkowskiego i sieradzkiego (po 3 osoby). Szczegółowy rozkład miejsc zamieszkania osób uczestniczących w badaniu zamieszczono na wykresie poniżej.

Wykres 6. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=33)

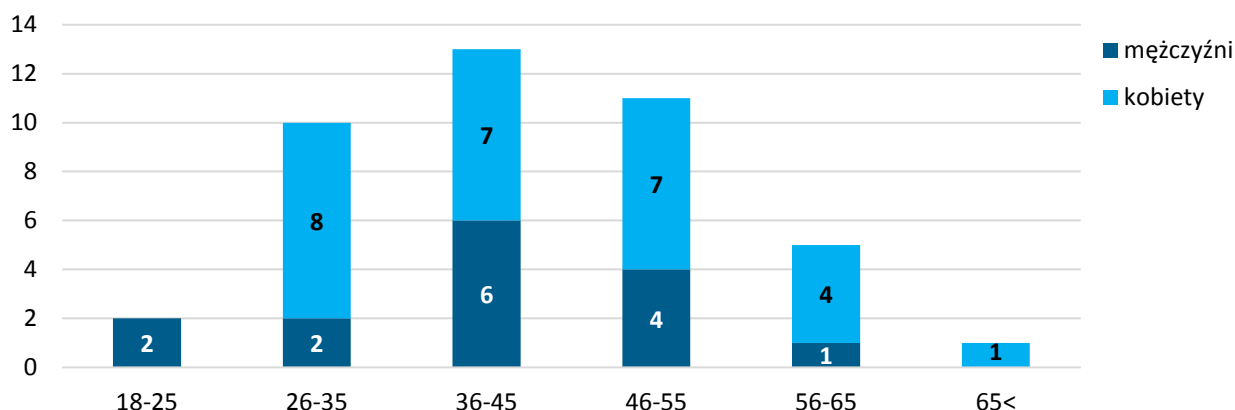
Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. procesu oceny projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz przekazywania wiedzy na temat promowania projektów zadań wśród mieszkańców

Ankieta CAWI dotycząca zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Charakteryzowana zbiorowość osób, które kompletnie wypełniły ankietę, liczy 42 (spośród 1342 głosujących, którym wysłano mailowe zaproszenie do udziału w badaniu, co daje zwrot na poziomie 3%). Większość badanych osób mieściła się w przedziale wiekowym od 26 do 55 lat. Liczba kobiet w analizowanej zbiorowości była znacząco większa niż mężczyzn (odpowiednio: 27 i 15 osób), stanowiąc 2/3 ogółu. Kobiety dominowały liczebnie w każdej kategorii wiekowej, z wyjątkiem najmłodszej (18-25 lat), w skład której wchodził wyłącznie mężczyźni. Na poniższym wykresie zaprezentowano szczegółowe dane:

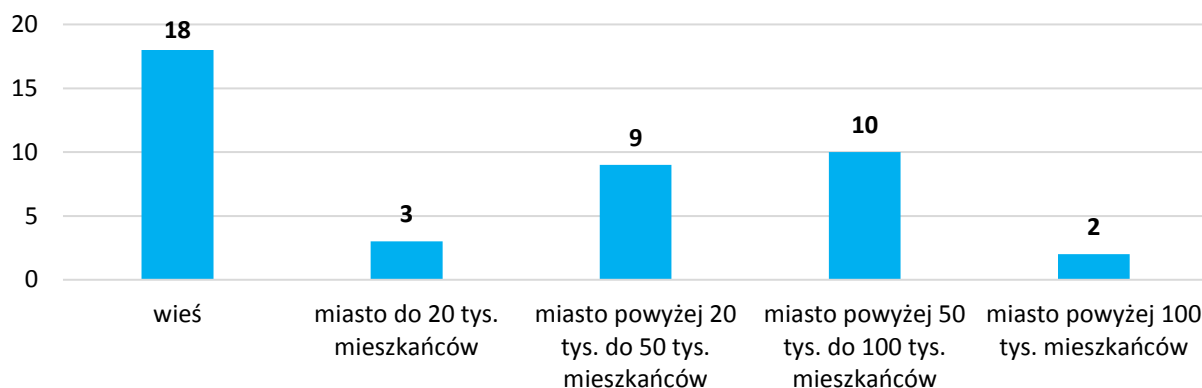
Wykres 7. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=42)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 rok

Wśród głosujących, którzy wzięli udział w badaniu, najwięcej osób zamieszkiwało wieś (0,43 tj. 18 osób) i średnie miasta (0,45 tj. 19 osób). Najmniej liczna zbiorowość wśród respondentów to mieszkańcy Łodzi (2 osoby). Szczegółowe dane zawarto na poniższym wykresie:

Wykres 8. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=42)

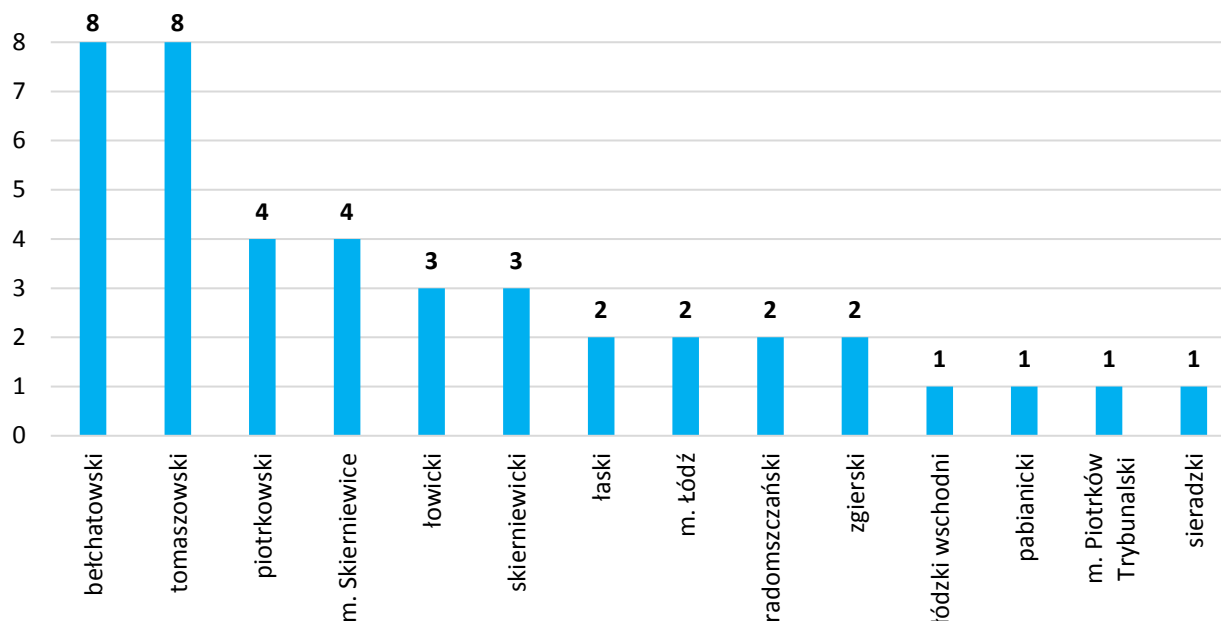

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 rok

Respondenci zamieszkiwali w 14 powiatach województwa łódzkiego. Ponad 2/3 badanych osób reprezentowało dwa powiaty: bełchatowski (8 osób) i tomaszowski (8 osób). Szczegółowy rozkład miejsc zamieszkania osób uczestniczących w badaniu zamieszczono na wykresie poniżej:

Wykres 9. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=42)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 rok

Spośród osób głosujących, które wzięły udział w badaniu, większość (25 osób, tj. 0,58) nie jest zrzeszona w organizacjach pozarządowych.

Spośród pozostałych, tj. 17 osób, które zadeklarowały aktywność na rzecz lokalnej społeczności w ramach grup, stowarzyszeń i klubów, najwięcej respondentów (po 4 osoby) działa w klubach sportowych i ochotniczej straży pożarnej. Pozostałe wymieniane formy aktywności obywatelskiej dotyczą: wychowania oraz edukacji dzieci i młodzieży, działań na rzecz społeczności lokalnej w zamieszkiwanej gminie, działań zorganizowanych wokół zbiorowości demograficznych (stowarzyszenie kobiet, klub seniora), wsparcia grup wykluczonych społecznie oraz działalności patriotycznej.

Dane pozyskane w toku konsultacji z mieszkańcami województwa łódzkiego

Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i jednostek organizacyjnych podległych Samorządowi Województwa Łódzkiego (Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Zarządu Nieruchomości Województwa Łódzkiego oraz Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi) w czasie składania projektów zadań, tj. od 16 marca do 31 maja 2022 roku, udzielali konsultacji telefonicznych oraz mailowych mieszkańcom zainteresowanym zgłaszaniem projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok. W proces konsultacji zaangażowane było 15 komórek merytorycznych, w tym 36 pracowników.

W celu uzyskania systematycznej wiedzy na temat potrzeb informacyjnych oraz trudności mieszkańców regionu w zakresie opracowywania i zgłaszania projektów zadań, część spośród konsultujących osób (11 pracowników) dokumentowała proces poprzez notowanie i kodowanie stworzonych notatek według listy poszukiwanych informacji. Utrwalano oraz poddawano kodowaniu wyłącznie informacje dotyczące: charakteru konsultowanego projektu zadania oraz puli środków, w ramach której autor chciałby zgłosić projekt, a także zakresu tematycznego konsultacji.

Spośród konsultacji telefonicznych i mailowych objęto badaniem treść 56 zarejestrowanych zgłoszeń.

Zasady realizacji VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS”³

Zasady realizacji Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego kształtowano od pierwszej do trzeciej edycji przedsięwzięcia, w oparciu o doświadczenie organizatorów oraz uwagi zgłaszane w ramach ewaluacji przez interesariuszy. Sformułowane na potrzeby III edycji BO zasady i tryb przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Województwa Łódzkiego w formule budżetu obywatelskiego ustanowiono Uchwałą nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego, zwanej dalej „Uchwałą w sprawie budżetu obywatelskiego”. Pozostały one bez zmian i obowiązywały również w ramach IV, V i VI edycji BO.

Niniejszy rozdział zawiera krótki opis najważniejszych zasad realizacji BO w zakresie, który może być niezbędny jako merytoryczne tło do analizy materiału badawczego w kolejnych częściach niniejszego opracowania.

Finansowanie realizacji zadań w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Uchwałą nr 374/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r.⁴ ustalono wartość Budżetu Obywatelskiego na 2023 rok na 8 mln zł, z czego 50% środków finansowych przeznaczono na pulę wojewódzką, a kolejne 50% łącznie na 24 pule powiatowe.

Wysokość środków przeznaczonych na BO ogółem pozostaje niezmienna od II edycji przedsięwzięcia (w pierwszej edycji na wojewódzki budżet obywatelski przeznaczono 5 mln zł).

³ Zasady realizacji VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” opracowano na podstawie uchwały nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego oraz „Raportu z badania ewaluacyjnego Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2022 rok”, a także strony bo.lodzkie.pl

⁴ Uchwała nr 374/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie określenia wysokości wydatków budżetu Województwa Łódzkiego przeznaczonych na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” w 2023 roku z podziałem na pule

Wyjątkiem była dodatkowo IV edycja BO (na 2021), gdy wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach wojewódzkiego budżetu partycypacyjnego została zmniejszona do 6 mln zł, ze względu na specyfikę panującego wówczas w Polsce stanu epidemii COVID-19.

Szacunkowy koszt realizacji zgłoszonego przez mieszkańców projektu zadania w ramach BO na 2023 rok musiał zmieścić się w przedziale:

- a) od 100 tys. zł do 500 tys. zł dla zadania wojewódzkiego,
- b) od 5 tys. zł do 40 tys. zł dla zadania z puli powiatowej.

Udział kosztów rocznego utrzymania każdego zrealizowanego zadania inwestycyjnego nie mógł przekroczyć 10% kwoty przeznaczonej na jego realizację.

Zgłaszanie projektów zadań do Budżetu Obywatelskiego

Zasady dotyczące realizacji VI edycji BO pozostały niezmienione w stosunku do trzech wcześniejszych edycji. Wskazano je w uchwale Sejmiku Województwa łódzkiego w sprawie budżetu obywatelskiego⁵.

W dokumencie tym określono ogólne właściwości projektów, które mogą być zgłaszane. Powinny one pozostawać w zakresie działalności Samorządu Województwa łódzkiego, ich realizacja powinna być zgodna ze strategią rozwoju Województwa i innymi dokumentami strategicznymi, oraz nie może przekraczać roku budżetowego.

Istnieją również typy zadań wykluczone z finansowania w ramach środków z Budżetu Obywatelskiego. Wśród nich znalazły się: imprezy masowe, kolejne edycje wydarzeń cyklicznych, działania obejmujące wyłącznie sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej lub dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z nadzorem inwestorskim. Kategorie te pozostają niezmiennie od ostatnich czterech edycji BO.

Uchwała w sprawie budżetu obywatelskiego doprecyzowuje rodzaje zadań, które można zgłaszać do realizacji w ramach poszczególnych pul. Pula wojewódzka została zarezerwowana dla projektów zadań **inwestycyjnych i remontowych**. Pule powiatowe objęły natomiast realizację zadań **nieinwestycyjnych**, do których zaliczono zadania:

1. o charakterze sportowym, w tym z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych,
2. dotyczące bezpieczeństwa publicznego,
3. o charakterze turystycznym,
4. z zakresu edukacji ekologicznej,

⁵ Uchwała nr IV/56/19 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego

5. z zakresu ochrony środowiska,
6. z zakresu rehabilitacji zdrowotnej,
7. z zakresu upowszechniania folkloru związanego z Województwem,
8. upowszechniające kulturę w nawiązaniu do historii województwa i pamięci historycznej.

Projekt zadania z puli wojewódzkiej mógł zgłosić i poprzeć każdy mieszkaniec województwa łódzkiego, natomiast projekt zadania z puli powiatowej – tylko mieszkaniec tego powiatu, do którego puli projekt został zgłoszony. Sam projekt zgłoszony w określonej puli powinien dotyczyć „przedsięwzięcia w istotnej części” realizowanego na terenie lub dla mieszkańców powiatu, którego dotyczyła pula.

Zasady oceny projektów zadań zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego

Przeprowadzenie formalnej i merytorycznej oceny projektów zadań zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego należy do kompetencji pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego i jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa łódzkiego. W toku oceny osoba zgłaszająca projekt miała prawo uzupełnić braki formalne w formularzu zgłaszania projektów. Uzupełnieniu nie podlegały formularze:

- które nie zawierały wymaganych danych kontaktowych zgłaszającego,
- które zostały złożone przed rozpoczęciem lub po upływie wyznaczonego terminu na składanie projektów zadań,
- w których szacunkowy koszt realizacji projektu zadania:
 - a) był niższy niż 100 tys. zł lub wyższy niż 500 tys. zł (*w przypadku puli wojewódzkiej*),
 - b) lub był niższy niż 5 tys. zł lub wyższy niż 40 tys. zł (*w przypadku puli powiatowej*),
 - c) lub szacunkowy roczny koszt utrzymania przekroczył 10% szacunkowej wartości realizacji projektu zadania.

Formularze, których dotyczyły powyższe przesłanki pozostawały bez rozpatrzenia.

Po poinformowaniu autora, właściwe komórki merytoryczne weryfikujące poprawność złożonych projektów zadań mogły, po uzgodnieniu ze zgłaszającymi, dokonać zmian w ich zakresie merytorycznym, w tym w odniesieniu do miejsca jego realizacji, zmienić szacunkowe koszty projektów, po poinformowaniu autora, bądź zaproponować połączenie danego projektu zadania z innym/-i.

Na każdym etapie oceny projektu zadania istniała również możliwość jego wycofania przez osobę zgłaszającą, a także – po podjęciu przez Zespół ds. realizacji budżetu obywatelskiego decyzji o niedopuszczeniu projektu zadania do głosowania – możliwość wniesienia przez zgłaszającego do Zarządu Województwa łódzkiego odwołania od niej.

Zasady wyboru zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego

Na projekty zadań wojewódzkich głosować mogli wszyscy pełnoletni mieszkańcy województwa, natomiast na projekty zadań z puli powiatowej głosować mogły tylko te pełnoletnie osoby, które zamieszkiwały na terenie powiatu, w ramach puli którego dane zadanie zostało zgłoszone. Jeden mieszkaniec województwa mógł oddać jeden głos na projekt zadania wojewódzkiego i jeden głos na projekt zadania powiatowego.

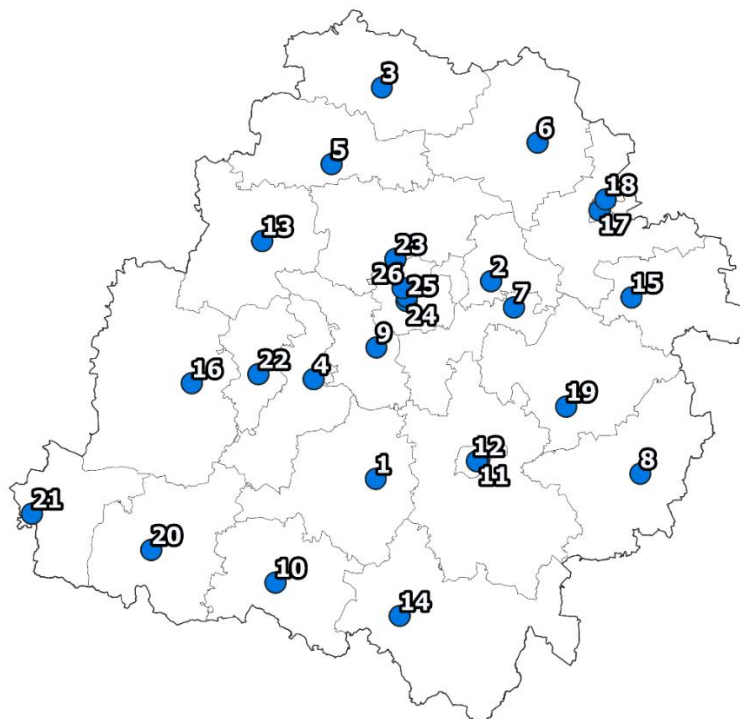
W przypadku, gdy suma szacunkowych kosztów realizacji projektów zadań zgłoszonych do danej puli nie wyczerpała łącznej kwoty środków w jej ramach zarezerwowanych na potrzeby zadań, głosowania dla tej puli nie przeprowadzano. Wówczas mieszkańcy danego powiatu mogli oddawać głosy wyłącznie na zadania wojewódzkie. W ramach VI edycji BO głosowanie na projekty zadań powiatowych w 2022 roku nie zostało przeprowadzone w 13 powiatach, a wszystkie zgłoszone w tych powiatach projekty zadań (tj. 49 projektów) przekazano do realizacji⁶.

W VI edycji BO, podobnie jak w poprzedzającym roku, udostępniono jedynie bezpośrednią formę głosowania. Udostępnioną na stronie internetowej bo.lodzkie.pl bądź w jednym z 26 wyznaczonych punktów do głosowania kartę należało wydrukować, wypełnić, podpisać i wrzucić do urny. Punkty do głosowania rozmieszczone były na terenie województwa w sposób przedstawiony na poniższej mapie – znajdowały się one w tych samych lokalizacjach, co w poprzedzającym roku. Jedyna zmiana lokalizacji wynikała z prac remontowych prowadzonych w budynku głównym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego (al. Piłsudskiego 8, Łódź) – urnę – już w trakcie trwania głosowania tj. 29 sierpnia 2022 r. – przeniesiono do budynku Urzędu przy al. Piłsudskiego 12. Większość spośród miejsc do głosowania stanowiły Biblioteki Pedagogiczne. Wyraźnie zauważalna jest koncentracja punktów głosowania w stolicach powiatów.

⁶ <https://bo.lodzkie.pl/na-to-czekalismy-wszyscy/>

Rysunek 1 Rozmieszczenie punktów do głosowania w ramach BO 2023 (n=26)

1. Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
Filia w Bełchatowie	14. Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
Filia w Radomsku
2. Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach
Filia w Brzezinach	15. Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach
Filia w Rawie Mazowieckiej
3. Biblioteka Pedagogiczna w Zgierzu
Filia w Kutnie	16. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego
Oddział Terenowy w Sieradzu
4. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Łasku	17. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego
Oddział Terenowy Bolimowskiego Parku Krajobrazowego
5. Biblioteka Pedagogiczna w Zgierzu
Filia w Łęczycy	18. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego
Oddział Terenowy w Skierniewicach
6. Zespół Szkół i Placówek Oświatowych Województwa Łódzkiego
w Łowiczu	19. Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
Filia w Tomaszowie Mazowieckim
7. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi
Obwód Drogowy Koluński	20. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Wieluniu
8. Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim
Filia w Opocznie	21. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Wieruszowie
9. im. prof. T. Kotarbińskiego w Łodzi
Filia w Pabianicach	22. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Zduńskiej Woli
10. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Pajęcznie	23. Centrum Rozwoju Edukacji Województwa
Łódzkiego w Zgierzu
11. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim	24. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
12. Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim	25. Łódzki Dom Kultury
13. Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu
Filia w Poddębicach	26. Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony bo.lodzkie.pl/wielkie-odliczanie/

Harmonogram działań zrealizowanych w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Harmonogram realizacji BO 2023 uwzględniony został w załączniku do uchwały nr 373/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia niektóre etapy zostały zmodyfikowane. Poniżej zestawienie założeń odnoszących się do harmonogramu realizacji BO oraz podejmowanych działań:

Tabela 2 Harmonogram realizacji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. – założenia i realizacja

etapy realizacji	termin zakładany	realizacja
ogłoszenie informacji o kwocie środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego wraz z podziałem na pule	do 13 maja 2022 r.	4 maja 2022 r.
zgłaszanie projektów zadań do budżetu obywatelskiego	16-31 maja 2022 r.	16-31 maja 2022 r.
zakończenie weryfikacji formalnej i merytorycznej złożonych projektów zadań przez komórki organizacyjne	do 1 lipca 2022 r.	Zakończenie weryfikacji formalnej złożonych projektów – 23 czerwca 2022 r., Zakończenie weryfikacji merytorycznej złożonych projektów – 14 lipca 2022 r.
podjęcie decyzji o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu do głosowania projektów zadań oraz ogłoszenie listy projektów dopuszczonych do głosowania oraz listy projektów niedopuszczonych do głosowania	do 15 lipca 2022 r.	15 lipca 2022 r.
przekazanie Zarządowi Województwa Łódzkiego odwołań wniesionych od decyzji o niedopuszczeniu projektów do głosowania wraz ze stanowiskiem Zespołu ds. realizacji budżetu obywatelskiego dot. tych odwołań	do 5 sierpnia 2022 r.	Możliwość wnoszenia odwołań do ogłoszonych list – do 22 lipca 2022 r.

rozpatrzenie przez Zarząd Województwa łódzkiego odwołań od decyzji o niedopuszczeniu projektów do głosowania oraz ogłoszenie ostatecznej listy zadań dopuszczonych do głosowania	do 19 sierpnia 2022 r.	9 sierpnia 2022 r.
głosowanie	22 sierpnia – 9 września 2022 r.	22 sierpnia – 9 września 2022 r.
ogłoszenie wyników głosowania	do 15 października 2022 r.	18 października 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr 373/22 Zarządu Województwa łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, na podstawie danych z BIP Województwa łódzkiego, na podstawie strony bo.lodzkie.pl oraz na podstawie danych z profilu Budżet Obywatelski Województwa łódzkiego na portalu społecznościowym Facebook.

Komunikacja dotycząca BO 2023 – sposoby informowania mieszkańców województwa i ich ocena

W ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego zapewniono następujące formy komunikowania się z mieszkańcami na temat przedsięwzięcia:

- strona internetowa (bo.lodzkie.pl) skierowana do wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego,
- fanpage na portalu społecznościowym Facebook pn. Budżet Obywatelski Województwa łódzkiego, również skierowany do wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego,
- webinarium dotyczące BO skierowane do wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego, a w szczególności do osób zainteresowanych zgłoszeniem projektu zadania,
- webinarium pn. „Wypromuj swój projekt” przeznaczone dla autorów projektów zadań, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej i merytorycznej oraz zostały zarekomendowane do głosowania mieszkańców,
- konsultacje udzielane przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego, Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Zarządu Nieruchomości Województwa łódzkiego oraz Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi osobom zgłaszającym projekty zadań do realizacji,
- możliwość kontaktu autorów z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego oraz jednostek organizacyjnych SWŁ na etapie oceny formalnej i merytorycznej projektów zadań.

Popularność poszczególnych form promocji i informowania o Budżecie Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS”

Mieszkańcy Województwa Łódzkiego, którzy głosowali na projekty zadań, w ramach udziału w ankiecie internetowej poinformowali o swoich źródłach wiedzy nt. VI edycji Budżetu Obywatelskiego. Analiza udzielonych odpowiedzi pozwala ocenić popularność poszczególnych form komunikacji organizatorów z mieszkańcami. Najskuteczniejsze okazują się bezpośrednie oraz internetowe kanały komunikacji.

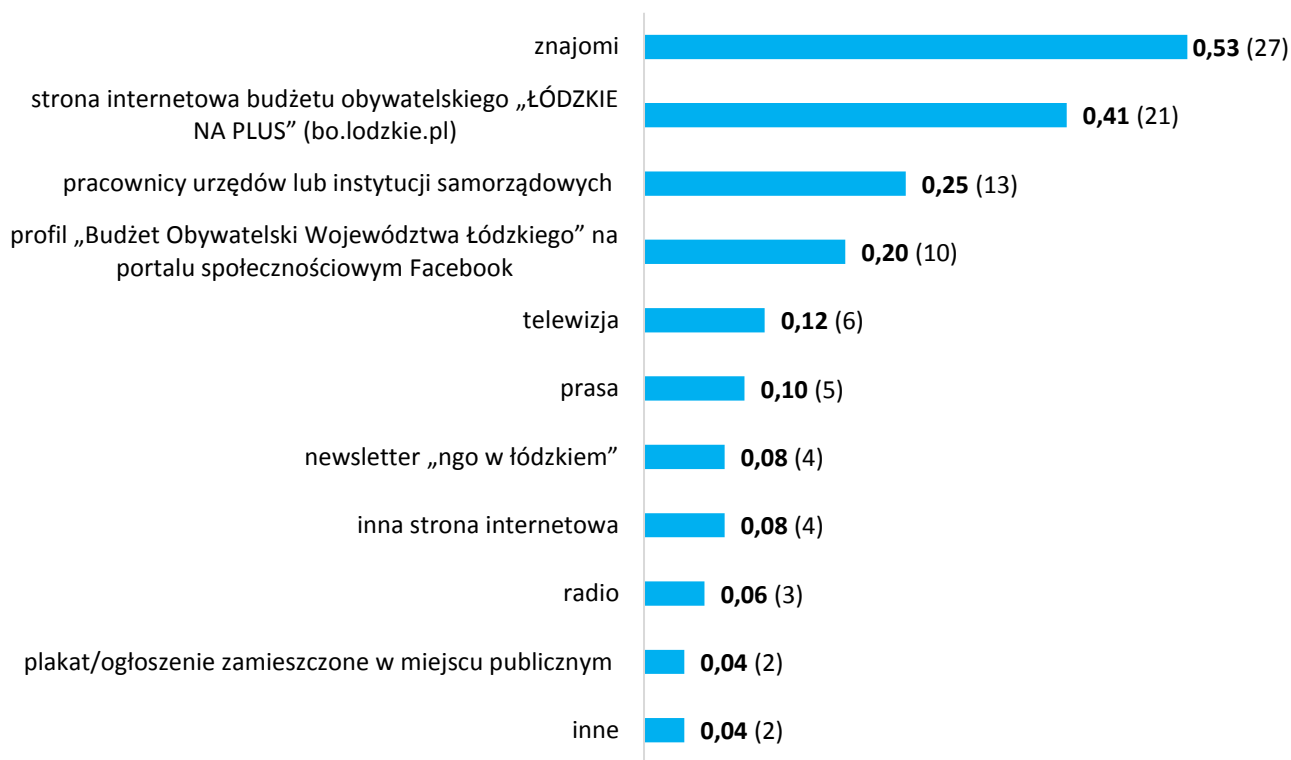
Najwięcej osób dowiedziało się o BO od znajomych (aż 27 spośród 51 badanych). Inne, popularne, bezpośrednie źródło wiedzy o BO stanowili pracownicy urzędów lub instytucji samorządowych – wymieniła je jedna czwarta badanych osób (było to trzecie pod względem popularności źródło wiedzy o BO). Wśród ww. „informatorów” badani wskazywali pracowników urzędów gmin (6 wskazań) m.in. w Szczercowie, Bełchatowie, Skierniewicach, Wolborzu, osoby pracujące dla Samorządu Województwa tj. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego (2 wskazania) oraz w Sejmiku Województwa Łódzkiego (1 wskazanie). Wskazano także osoby związane z innymi instytucjami (bibliotekami, starostwami powiatowymi, szkołami i TBS).

Drugim pod względem popularności spośród wszystkich najczęściej wybieranych źródeł informacji o BO 2023 była strona internetowa budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” (wskazało ją 21 na 51 osób), czwarte miejsce (z 10 wskazaniami) zajął profil BO na portalu Facebook. Strony internetowe (inne niż bo.lodzkie.pl), które stanowiły źródło informacji na temat BO, były witrynami poszczególnych gmin w tym: Szczercowa (www.szczercow.pl), Piotrkowa Trybunalskiego (epiotrkow.pl), Bełchatowa (belchatow.pl).

Szczegółowy rozkład odpowiedzi zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 10 Udział (i liczba) respondentów, wśród osób głosujących na projekty zadań, w podziale na źródła, z których czerpali wiedzę o Budżecie Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. (n=51*)

**Wartości udziałów odpowiedzi nie sumują się do 1, a liczba udzielonych odpowiedzi nie sumuje się do 51, gdyż jedna osoba mogła wskazać kilka źródeł wiedzy, tj. wybrać więcej niż jedną odpowiedź.*

Źródło: opracowanie własne, badanie mieszkańców głosujących na projekty zadań w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Strona internetowa bo.lodzkie.pl

Struktura strony internetowej Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” pozostaje niezmienna i jest podzielona na pięć sekcji:

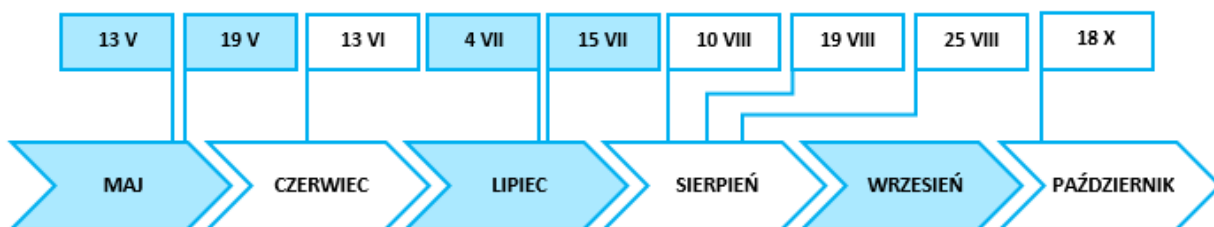
- AKTUALNOŚCI,
- O BUDŻECIE,
- DO POBRANIA,
- FAQ,
- KONTAKT.

W zakładce „AKTUALNOŚCI” publikowane są informacje o aktualnej edycji Budżetu Obywatelskiego, a także o realizacjach zadań z poprzednich edycji BO.

W 2022 roku na stronie internetowej *bo.lodzkie.pl*, w części zawierającej „AKTUALNOŚCI” zamieszczono 9 wpisów na temat VI edycji BO.

Rysunek 2 Chronologia wpisów dotyczących VI edycji BO w zakładce AKTUALNOŚCI na stronie *bo.lodzkie.pl* w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne

Poniżej scharakteryzowano publikacje w omawianej zakładce, dotyczące VI edycji BO.

13 V 2022

Podano informację o rozpoczęciu naboru propozycji zadań do realizacji w ramach BO. Poinformowano o terminie zgłaszania projektów zadań (od 16.05 do 31.05.2023 r.), przypomniano podstawowe zasady regulaminu w tym zakresie oraz zachęcono do kontaktu w sprawie przedsięwzięcia.

Do wpisu załączono treść Uchwały nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego.

Rusza VI edycja Budżetu Obywatelskiego!

Nadszedł ten moment, kiedy możemy ogłosić, że w 2022 roku...

13.05.2022

19 V 2022

Zaproszono mieszkańców, którzy rozważali przygotowanie projektu zadania, do udziału w spotkaniu informacyjnym on-line, zaplanowanym na 23 maja.

BO bez tajemnic!

Jeśli macie w planach napisanie projektu zadania, ale nurtują Was...

19.05.2022

13 VI 2022

Ogłoszono zakończenie naboru projektów zadań, opublikowano liczbę złożonych projektów (185) oraz ich listę. Poinformowano też o rozpoczęciu procesu oceny zgłoszonych projektów zadań i o planowanej dacie ogłoszenia ostatecznej listy zadań dopuszczonych do głosowania (19 sierpnia)

185 pomysłów

31 maja zakończyliśmy nabór projektów zadań do budżetu obywatelskiego...

13.06.2022

4 VII 2022

Poinformowano o trwaniu procesu oceny merytorycznej projektów zadań. Zaproszono do zapoznania się z zestawieniami podsumowującymi etap oceny formalnej. Opublikowano: wykaz projektów zadań zgłoszonych do BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., które spełniły wymogi formalne oraz listę projektów pozostawionych bez rozpatrzenia ze względu na niespełnienie wymogów formalnych.

Podsumowanie oceny formalnej BO 2023

Ocena merytoryczna w toku... 😊 Zanim jednak przedstawimy Państwu...

04.07.2022

15 VII 2022

Przekazano wyniki oceny merytorycznej.
Zaprezentowano wykaz projektów dopuszczonych do głosowania w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oraz wykaz projektów, którym się to nie udało, a także zestawienie projektów zadań wycofanych na etapie oceny merytorycznej przez ich pomysłodawców. Poinformowano o możliwości wnoszenia odwołań do 22 lipca.

Mamy to!

Dziś poznaliśmy odpowiedź na kolejne pytania odnośnie VI edycji...

15.07.2022

10 VIII 2022

Podano do wiadomości ostateczny wykaz projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.
Opublikowano także listę powiatów, w których ze względu na niewykorzystanie kwoty środków finansowych głosowanie nie zostanie przeprowadzone. Poinformowano o liczbie powiatowych i wojewódzkich projektów zadań poddanych pod głosowanie. Podano planowany termin głosowania (22 sierpnia – 9 września).

Na to czekaliśmy wszyscy!

Mamy przyjemność poinformować Państwa, że Zarząd Województwa Łódzkiego w dniu...

10.08.2022

19 VIII 2022	Zachęcono do oddawania głosów na projekty zadań i przypomniano termin głosowania. Opublikowano także w formie załączników kartę do głosowania, instrukcje jej wypełniania i wykaz punktów do głosowania oraz ostateczny wykaz projektów zadań dopuszczonych do głosowania.		Wielkie odliczanie! Już od najbliższego poniedziałku, 22 sierpnia, uruchomione zostaną punkty... 19.08.2022
25 VIII 2022	Podano krótką informację o zmianie lokalizacji jednego z punktów do głosowania.		Zmiana lokalizacji punktu do głosowania Informujemy, że w związku z pracami remontowymi prowadzonymi w budynku głównym Urzędu... 25.08.2022
18 X 2022	Podsumowano proces głosowania mieszkańców i jego wyniki. Opublikowano listę zwycięskich zadań oraz pełne wyniki głosowania.		Sprawdź wyniki głosowania! Zarząd Województwa Łódzkiego zatwierdził listę zadań do realizacji w ramach... 18.10.2022

Rysunek 3 Wygląd przykładowego wpisu w zakładce AKTUALNOŚCI na stronie bo.lodzkie.pl

Już od najbliższego poniedziałku, 22 sierpnia, uruchomione zostaną punkty do głosowania, w których będzie można oddać swój głos na projekt/-y zadania/-ń do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok. Jak zawsze wybór projektów jest bardzo szeroki i na pewno każdy z nas znajdzie swojego faworyta.

Karty do głosowania będą dostępne w każdym z 26 punktów do głosowania. Można je również samodzielnie wydrukować w domowym zaciszu, a następnie wrzucić do urny.

Na Państwa głosy czekamy do 9 września. Nie czekajmy jednak do ostatniej chwili na wizytę w punkcie. Zdecydujemy wspólnie o tym, co będzie działać się w naszym regionie w 2023 r!

Ogłoszenie wyników głosowania nastąpi do 15 października.

Czekamy na Państwa głosy!

[Wykaz punktów do głosowania BO 2023](#)

[KARTA DO GŁOSOWANIA BO 2023](#)

[Instrukcja wypełniania karty do głosowania BO 2023](#)

[OSTATECZNY WYKAZ PROJEKTÓW ZADAŃ DOPUSZCZONYCH DO GŁOSOWANIA W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO „ŁÓDZKIE NA PLUS” NA 2023 R.](#)

Źródło: opracowanie własne

Sekcja zatytułowana „**O BUDŻECIE**” zawiera syntetyczny opis celu organizacji Budżetu Obywatelskiego na poziomie województwa łódzkiego, a także podsumowanie najistotniejszych ustaleń regulaminu.

Spis wszystkich reguł, na których opiera się Budżet Obywatelski „ŁÓDZKIE NA PLUS” jest dostępny w sekcji pn. „**DO POBRANIA**”. Oprócz regulaminu użytkownicy znajdą tam np. harmonogram realizacji BO na dany rok, wykaz punktów do głosowania, zestaw materiałów informacyjno-promocyjnych, pomoce służące upowszechnianiu przez autorów informacji na temat zgłaszanego projektu zadania lub inne materiały pomocne na danym etapie realizacji Budżetu Obywatelskiego. Zawartość sekcji zmienia się na bieżąco w zależności od potrzeb związanych ze specyfiką danego etapu. W miarę postępu działań pojawia się tutaj również m. in. informacja zawierająca wykaz projektów zadań dopuszczonych do głosowania oraz lista zadań do realizacji.

Wszelkie wątpliwości z zakresu wiedzy o BO mieszkańcy mogą rozwiązać dzięki sekcji pn. „**FAQ**” zawierającej zbiór najistotniejszych pytań dotyczących BO wraz z odpowiedziami.

Sekcja pn. „**KONTAKT**” zawiera formularz kontaktowy dla mieszkańców oraz dane teleadresowe organizatorów przedsięwzięcia oraz przedstawicieli poszczególnych komórek merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, służących pomocą na każdym etapie realizacji BO. Formularz kontaktowy zamieszczony jest także na dole zakładek „**AKTUALNOŚCI**” oraz „**DO POBRANIA**”.

Na stronie *bo.lodzkie.pl* można odnaleźć dwa rodzaje przycisków społecznościowych: przyciski typu „*follow us*”, odsyłające czytelników do profili społecznościowych Województwa Łódzkiego, a także przyciski typu: „*share buttons*”, dzięki którym mieszkańcy mogą udostępniać podane na stronie informacje na swoich profilach na różnych platformach społecznościowych m. in. *Facebook.com*, *Twitter.com*, *LinkedIn.com* czy *Pinterest.com*.

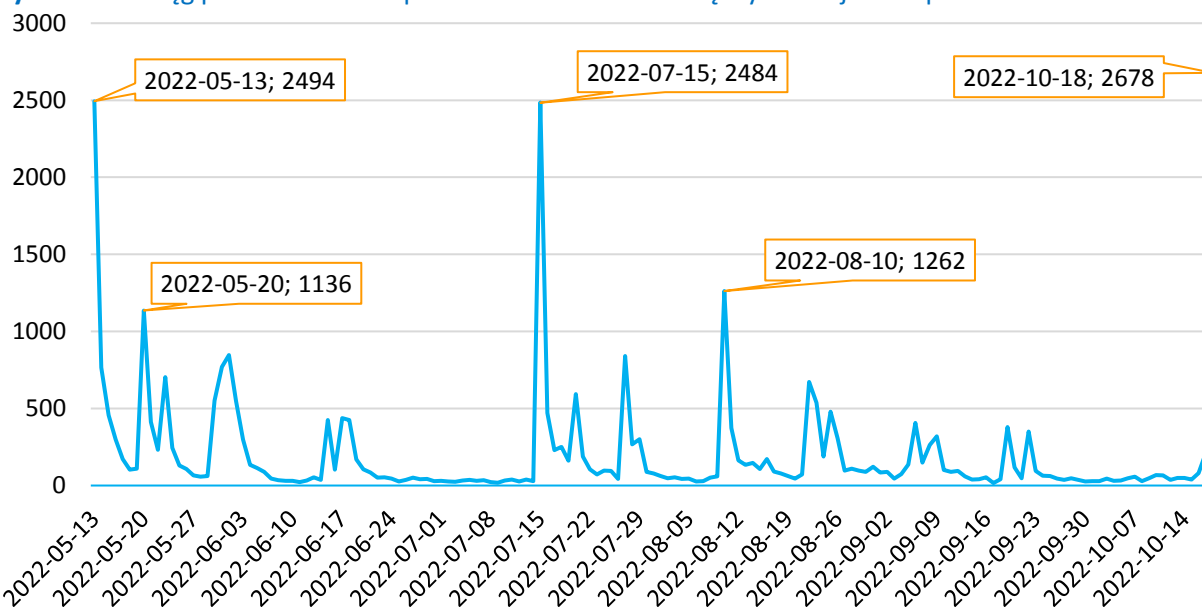
Fanpage „Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego”

Województwo Łódzkie prowadzi w ramach promocji Budżetu Obywatelskiego fanpage na portalu *Facebook.com* o nazwie: „Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego” (zwany dalej: BOWŁ). Przeanalizowano jego zasięg⁷, poczynszyszy od dnia ogłoszenia rozpoczęcia prac nad VI edycją BO tj. od 13 maja 2022 r., aż do dnia kiedy poinformowano o wynikach głosowania na projekty zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, tj. do 18 października 2022 r. Poniżej przedstawiono statystyki utworzone na podstawie wygenerowanych ze strony *Facebook.com* danych dotyczących zasięgu:

⁷ Zasięg to liczba użytkowników Facebooka, którzy zobaczyli jakąkolwiek zawartość określonej strony lub treści na jej temat na tym portalu społecznościowym.

Wykres 11 Zasięg profilu BOWŁ na portalu Facebook.com między 13 maja a 18 października 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy danych ze strony Facebook.com

Na podstawie wykresu można zauważyć „skoki” wartości zasięgu – wszystkie punkty pomiaru, w których wartość zasięgu wzrastała powyżej 500 odsoł, stanowią dni publikacji nowych wpisów na profilu (w większości dotyczących omawianej edycji BO). Poniżej zidentyfikowano publikowane na profilu treści, które w badanym okresie wygenerowały największy zasięg, tj. przekraczający wartość 1000 odsoł:

- 13 maja 2022 r. – 2 494 odsoły;
- 20 maja 2022 r. – 1 136 odsoł;
- 15 lipca 2022 r. – 2 484 odsoł;
- 10 sierpnia 2022 r. – 1 262 odsoły;
- 18 października 2022 r. – 2 678 odsoł;

Najpopularniejsze wpisy, które uzyskały zasięg powyżej 2000 odsoł dotyczyły (w kolejności wg wartości wskaźnika zasięgu):

1. wyników głosowania mieszkańców na projekty zadań do realizacji – lista projektów przekazanych do realizacji (18 października 2022 r.);
2. rozpoczęcia działań w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok (13 maja 2022 r.);
3. wyników oceny formalnej projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 rok (15 lipca 2022 r.).

Kolejną pod względem popularności grupę postów cieszących się zasięgiem powyżej 500 odsłon stanowiły wpisy dotyczące:

1. organizacji spotkania informacyjnego dla mieszkańców województwa łódzkiego, dotyczącego zgłaszania projektów zadań do realizacji w ramach VI edycji BO (20 maja 2022 r.);
2. publikacji ostatecznego wykazu projektów zadań dopuszczonych do głosowania mieszkańców.

Poniżej omówiono wspomniane najpopularniejsze wpisy w kolejności chronologicznej.

Wpis z **13 maja 2022 r.** przekazuje informacje na temat rozpoczęcia działań w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” oraz planowany termin, od którego miały być przyjmowane projekty zadań do realizacji w ramach BO.

Łódzkie na plus
budżet obywatelski

województwo
Łódzkie

Rysunek 4 Post opublikowany 13 maja 2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami

Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego
13 maja 2022 · 🌐

☀️ Wiemy, że czekaliście na tę wiadomość, więc tym bardziej cieszymy się, że możemy Wam ją przekazać u progu tego pięknego majowego weekendu 🌟

STARTUJEMY Z VI EDYCJĄ BUDŻETU OBYWATELSKIEGO „ŁÓDZKIE NA PLUS”!

🔵 Na pewno wielu z Was ma już w głowie pomysły na kolejne projekty, z których będzie mogła skorzystać cała nasza wojewódzka społeczność. Teraz wystarczy przelać je na formularz i wysłać go do naszego Urzędu 📄

🟢 Zasady są Wam dobrze znane. Dla tych, którzy chcieliby się z nimi zapoznać albo je sobie odświeżyć, zapraszamy na naszą stronę internetową, a także na najbliższe Pikniki Województwa Łódzkiego, gdzie możecie odwiedzić nasze stoisko i porozmawiać o swoich pomysłach 😊

🟡 Zachęcamy do zgłaszania inicjatyw już od 16 maja, aż do końca miesiąca!

18 Reakcje 2 Komentarze 9 Udostępnień

Polub to · Komentarz

Autor
Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego
<https://bo.lodzkie.pl/rusza-vi-edycja-budzetu.../>

BO.ŁÓDZKIE.PL
Rusza VI edycja Budżetu Obywatelskiego! - Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego

Lech Grzegorz Aniszewski
W zakładce "FAQ" trzeba daty poprawić bo są zeszkorzone 😊
Pozdrawiam 🙌

Źródło: fanpage Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego, Facebook.com

Pod postem moderator profilu zamieścił komentarz, w którym zawarto odniesienie do strony internetowej bo.lodzkie.pl, na której udostępniono szczegółowe informacje na temat BO oraz podstawowe zasady realizacji przedsięwzięcia.

Oprócz ww. komentarza użytkownik portalu zamieścił wpis z prośbą o aktualizację zakładki FAQ na wspomnianej stronie internetowej.

Wpis uzyskał 18 reakcji, wśród nich 17 „lubię to” i 1 „super”, udostępniono go 9 razy. Wygenerował on 2 494 odsłony.

Łódzkie na plus
budżet obywatelski

województwo
Łódzkie

Wpis z 20 maja 2022 r. zawierał zaproszenie do udziału w spotkaniu informacyjnym on-line dotyczącym realizacji BO na 2023 rok. Użytkowników zachęcono do zadawania pytań na temat budżetu obywatelskiego poprzez przytoczenie przykładowych wątpliwości zgłaszanych przez mieszkańców. Odbiorcy zostali zapewnieni o możliwości uzyskania odpowiedzi na każde zadane pytanie. Wskazano również termin spotkania.

Rysunek 5 Post opublikowany 20 maja 2022 r. na profilu BOWŁ na *Facebook.com* wraz z komentarzami

Źródło: fanpage Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego, *Facebook.com*

Pod postem moderator profilu zamieścił komentarz, w którym zawarto odniesienie do strony internetowej bo.lodzkie.pl, na której znalazła się instrukcja udziału w spotkaniu wraz z linkiem do komunikatora. Był to jedyny komentarz zamieszczony pod postem.

**łódzkie na plus
budżet obywatelski**

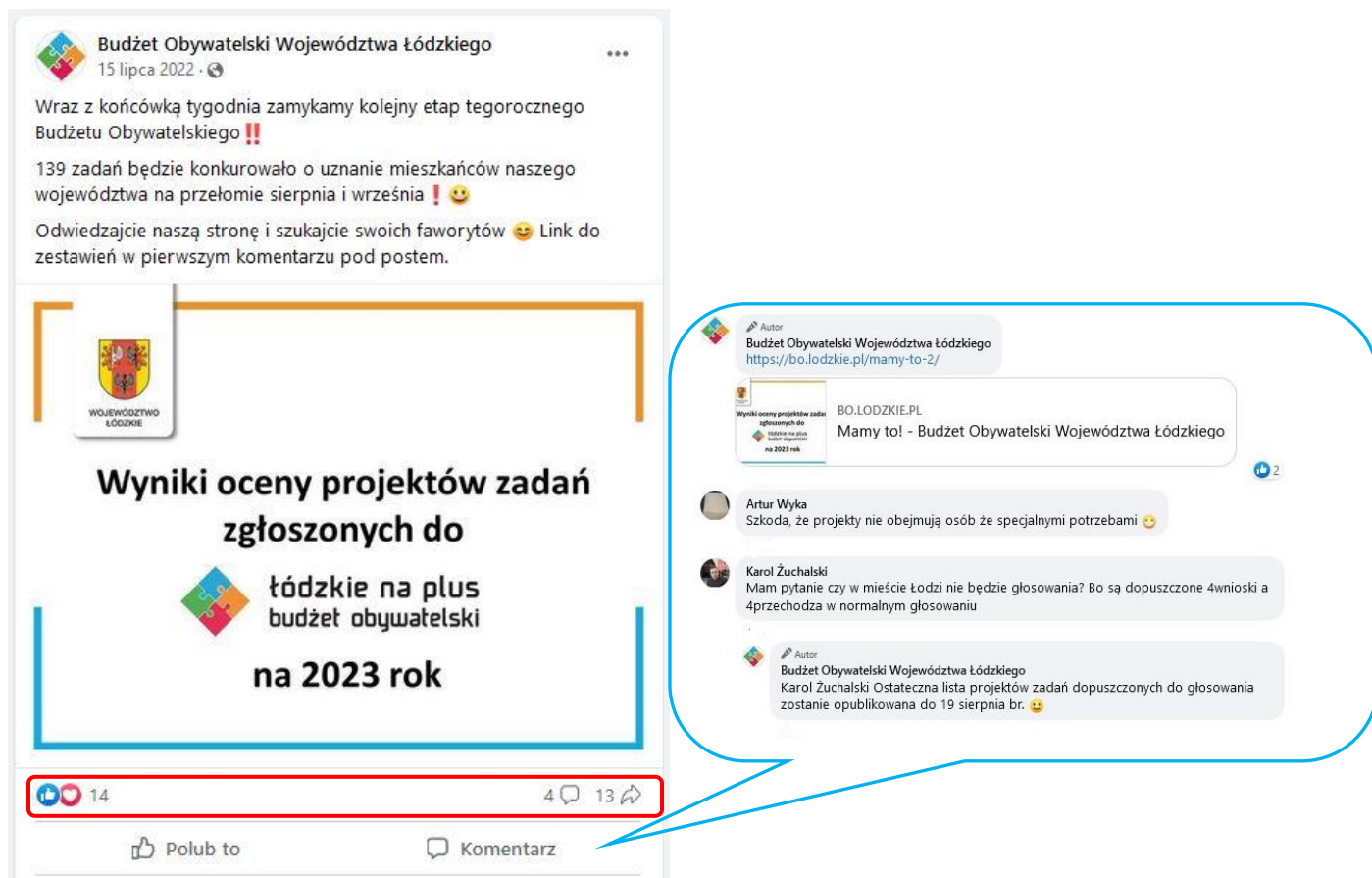

**województwo
łódzkie**

Wpis uzyskał 6 reakcji („lubię to”), udostępniono go 3 razy. Wygenerował on zasięg 1 136 odsłon.

We wpisie z **15 lipca 2022 r.** opublikowano informacje o wynikach oceny projektów zadań zgłoszonych do BO na 2023 rok.

Rysunek 6 Post opublikowany 15 lipca 2022 r. na profilu BOWł na *Facebook.com* wraz z komentarzami

Źródło: fanpage Budżetu Obywatelskiego Województwa łódzkiego, *Facebook.com*

W komentarzu pod postem moderator profilu zamieścił odnośnik do strony bo.lodzkie.pl – do zakładki zawierającej zestawienia:

- projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023,
- projektów zadań niedopuszczonych do głosowania w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023,
- projektów zadań wycofanych przez autorów w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023.

łódzkie na plus
budżet obywatelski

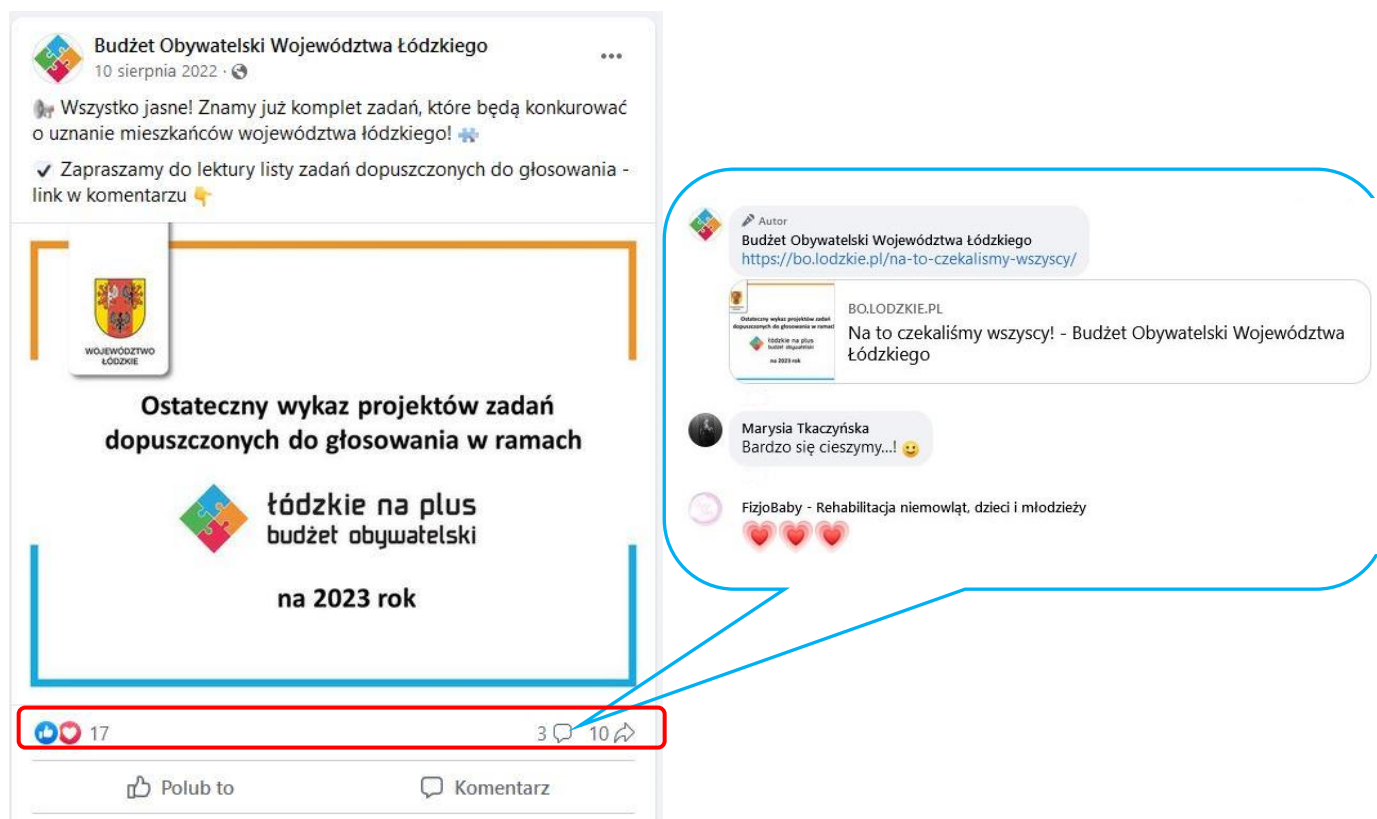
województwo
łódzkie

Oprócz komentarza moderatora, pod omawianym postem pojawiły się także wpisy użytkowników FB. Jeden z nich odnosił się do istnienia potrzeby uwzględniania osób ze specjalnymi potrzebami w planowanych projektach. Drugi komentarz zawierał pytanie o głosowanie na projekty zadań zgłoszone w Łodzi – czy odbędzie się ono, czy też nie. Organizator odniósł się do zadanego pytania.

Wpis uzyskał 14 reakcji („Lubię to” lub „Super”)", udostępniono go 13 razy. Wygenerował on zasięg 2 484 odsłon.

We wpisie z **10 października 2022 r.** poinformowano o publikacji ostatecznego wykazu projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO na 2023 r.

Rysunek 7 Post opublikowany 10 sierpnia 2022 r. na profilu BOWŁ na *Facebook.com* wraz z komentarzami

Źródło: fanpage Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego, *Facebook.com*

W komentarzu pod postem moderator profilu zamieścił odnośnik do strony bo.lodzkie.pl – do zakładki zawierającej wykaz projektów dopuszczonych do głosowania mieszkańców.

łódzkie na plus
budżet obywatelski

województwo
łódzkie

Oprócz komentarza moderatora, pod omawianym postem pojawiły się także 2 wpisy użytkowników – oba wyrażające aprobatę: jeden werbalnie, drugi przy pomocy emotikonów – serduszek.

Wpis uzyskał 17 reakcji („Lubię to” lub „Super”), udostępniono go 10 razy. Wygenerował on zasięg 1 262 odston.

W dniu **18 października 2022 r.** na Fanpage’u Budżetu Obywatelskiego zamieszczono informację o wynikach głosowania BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok.

Rysunek 8 Post opublikowany 18 października 2022 r. na profilu BOWŁ na *Facebook.com* wraz z komentarzami

Źródło: fanpage Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego, *Facebook.com*

W komentarzu pod postem moderator profilu zamieścił odnośnik do strony bo.lodzkie.pl – do zakładki zawierającej wyniki do głosowania mieszkańców.

Oprócz komentarza moderatora, pod omawianym postem pojawiło się także 7 wpisów użytkowników – wyrażających aprobatę lub zadowolenie z wyników głosowania.

Wpis uzyskał 29 reakcji („Lubię to” lub „Super”), udostępniono go 8 razy. Wygenerował on zasięg 2 678 odsłon.

Spotkanie informacyjne on-line dla mieszkańców zainteresowanych BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Spotkanie informacyjne dla mieszkańców województwa dotyczące realizacji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok odbyło się 23 maja 2022 r. w formie wideokonferencji. Osoby uczestniczące miały okazję zapoznać się z koncepcją i historią realizacji budżetu obywatelskiego samorządu województwa łódzkiego, zaznajomić się z przykładami zadań zrealizowanych w ramach poprzednich edycji przedsięwzięcia oraz poznać najważniejsze informacje dotyczące bieżącej, VI edycji, tj. dotyczące sposobu zgłaszania projektów zadań, procesu weryfikacji zgłoszonych projektów oraz ewentualnych odwołań od wyników oceny, głosowania na projekty zadań przez mieszkańców, a także realizacji projektów wybranych przez osoby zamieszkujące województwo łódzkie. Ostatnia część webinarium została poświęcona na pytania uczestników oraz udzielanie na nie odpowiedzi.

W spotkaniu wzięło udział 15 osób (to o ponad połowę mniej niż w ubiegłym roku, kiedy w spotkaniu wzięło udział 40 mieszkańców). Po spotkaniu zaproszono je do udziału w ankiecie ewaluującej webinarium. Zbyt mała liczba zwrotów (2) uniemożliwiła przeprowadzenie analiz. Ze względu na brak informacji od uczestników webinarium nie można z całą pewnością wnioskować o powodach niskiej frekwencji. Ze względu na wysokie oceny analogicznych spotkań organizowanych w ramach ubiegłych edycji BO można spodziewać się, że niska frekwencja nie wynikała z oczekiwania zmiany w aspekcie merytorycznym lub organizacyjnym. W związku z tym rekomendowane jest szersze propagowanie udziału w spotkaniach informacyjnych.

Konsultacje z mieszkańcami na etapie zgłaszania projektów zadań

Konsultacje z mieszkańcami, których udzielali pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Łódzkiego, odbyły się między 16 a 31 maja 2022 r., tj. w czasie przeznaczonym na zgłaszanie projektów zadań do budżetu obywatelskiego.

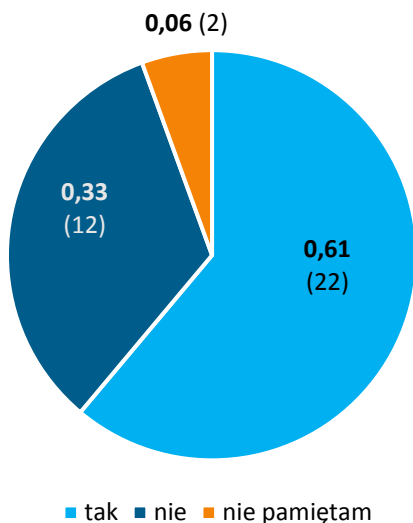

Część spośród autorów projektów zadań wzięła udział w ankiecie internetowej, wysłanej im za pośrednictwem poczty e-mail. Osoby te udzielały odpowiedzi na temat poszczególnych, dostępnych form konsultowania projektów zadań.

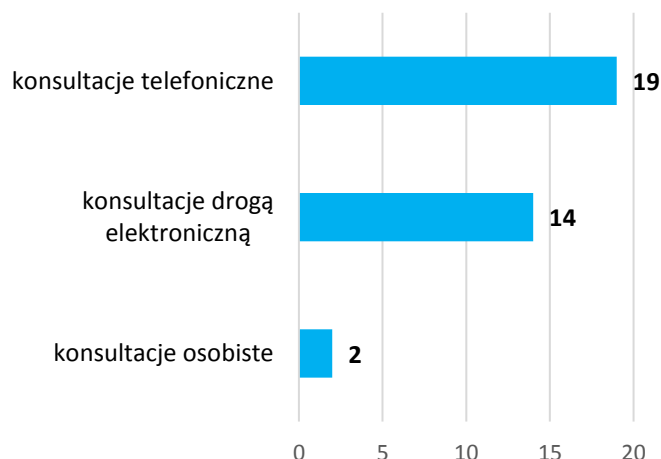
Blisko jedna trzecia osób, które wzięły udział w badaniu, konsultowała projekty zadań z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego (22 ze 36 osób). Respondenci najczęściej decydowali się na formę telefoniczną konsultacji (19 z 22 badanych osób). Dużym zainteresowaniem cieszyły się również konsultacje za pośrednictwem poczty e-mail (14 z 22 osób). Podobnie jak w roku poprzednim, tylko 2 osoby skorzystały z osobistych konsultacji projektu zadania. Szczegółowe informacje zamieszczono na wykresach poniżej:

Wykres 12 Czy autorzy konsultowali z pracownikami komórek merytorycznych zaangażowanych w realizację BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. projekty zadań przed ich zgłoszeniem?

Udział procentowy (i liczba) poszczególnych odpowiedzi w ogólnej odpowiadających autorów (n=36)

Wykres 13 Liczba autorów, którzy korzystali z poszczególnych form konsultacji z pracownikami komórek merytorycznych zaangażowanych w realizację BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. (n=22*)

*Wyniki nie sumują się do 22, ponieważ autorzy mogli skorzystać z więcej niż jednej formy konsultacji.

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

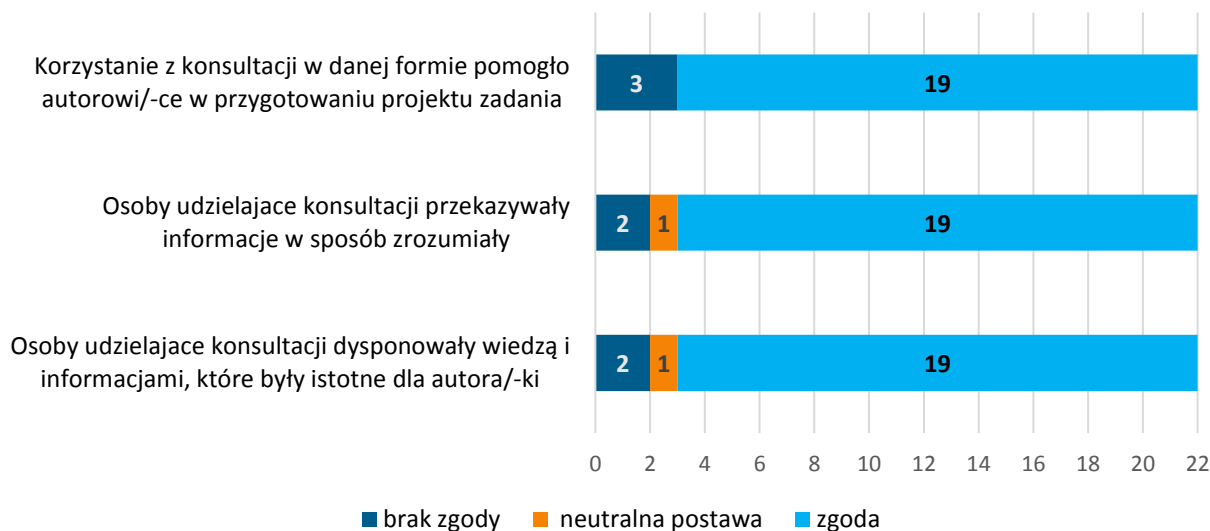
Osoby (2), które korzystały z **konsultacji osobistych** zdecydowanie uznały wiedzę osób konsultujących za istotną (odpowiedzi „zdecydowanie tak” na stwierdzenie „Osoby osobiście udzielające konsultacji dysponowały wiedzą i informacjami, które były dla mnie istotne”), sposób przekazywania informacji za zrozumiały (odpowiedzi „zdecydowanie tak” na stwierdzenie „Osoby

osobiście udzielające konsultacji przekazywały informacje w sposób zrozumiały”), korzystanie z konsultacji w danej formie za pomocne w przygotowaniu projektu zadania (odpowiedzi „zdecydowanie tak” na stwierdzenie „Korzystanie z konsultacji osobistych z pracownikami komórek merytorycznych zaangażowanych w realizację BO pomogło mi w przygotowaniu projektu zadania”).

Wśród osób, które korzystały z **konsultacji telefonicznych lub elektronicznych**, większość również wyrażała się pozytywnie lub bardzo pozytywnie na ich temat w odniesieniu do wyżej wymienionych obszarów tematycznych (wiedza osób udzielających konsultacji uznana za istotną dla autorów/-ek, sposób przekazywania informacji uznany za zrozumiały, korzystanie z konsultacji w danej formie uznane za pomocne). Poniższy wykres pokazuje rozkład odpowiedzi badanych, które pogrupowane zostały w następujący sposób: brak zgody ze stwierdzeniami – odpowiedzi: „zdecydowanie nie” i „raczej nie”, neutralna postawa wobec stwierdzeń – odpowiedź: „ani tak, ani nie”, zgoda ze stwierdzeniami – odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”.

Wykres 14 Liczba odpowiedzi odnoszących się pozytywnie, neutralnie i negatywnie do stwierdzeń dotyczących telefonicznych lub elektronicznych konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO (n=22)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Wśród osób, które negatywnie odniosły się do stwierdzeń dotyczących oceny konsultacji prowadzonych w telefonicznej lub elektronicznej formie, jedna sprecyzowała swoją opinię:

„W sprawie konsultacji dzwoniłam kilka razy do pracownika merytorycznego, albo go nie było w pokoju albo był na urlopie. W końcu napisałam e-maila z pytaniami, niestety nie otrzymałam odpowiedzi ani w ciągu 7, ani w ciągu 30 dni. Porażka!”

Rekomendowana jest zatem zmiana sposobu organizacji pracy osób odpowiedzialnych za udzielanie konsultacji propozycji zadań do realizacji w ramach BO w taki sposób, aby mieszkańcy mieli dostęp do merytorycznych wskazówek nieprzerwanie przez cały czas trwania konsultacji oraz aby informacje/odpowiedzi udzielane były niezwłocznie po uzyskaniu pytania od osoby zainteresowanej udziałem w BO jako autor.

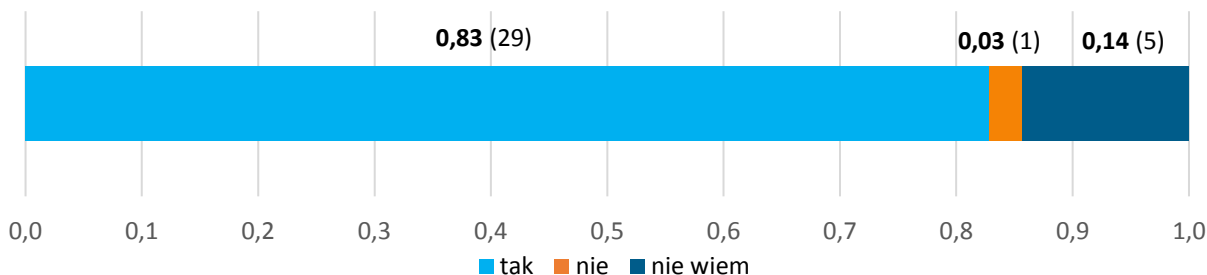
Spotkanie informacyjne dla autorów projektów zadań

W celu wsparcia zaangażowania mieszkańców województwa łódzkiego w udział w Budżecie Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS” m.in. w roli autorów projektów zadań, organizatorzy podejmowali działania informacyjne, edukacyjne. Od początku istnienia BO w regionie organizowano spotkania dla autorów projektów zadań dopuszczonych do głosowania. W ramach VI edycji odbyło się ono w formie webinarium pn. „Wypromuj swój projekt”. Wspomnianemu szkoleniu towarzyszyło przekazanie autorom materiałów dotyczących promocji projektów zadań w lokalnych społecznościach.

Ocena materiałów informacyjnych na temat promocji projektów dla autorów projektów zadań dopuszczonych do głosowania

Autorzy projektów zadań dopuszczonych do głosowania, którzy otrzymali materiały informacyjne, ocenili je. Ponad 4/5 badanych osób uznało, że materiały spełniły ich oczekiwania.

Wykres 15 Odsetek (i liczba) odpowiedzi autorów odnoszących się do tego, czy otrzymane materiały na temat promocji projektów zadań spełniły oczekiwania (n=35)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesyłana przy użyciu poczty e-mail

Osoba, która nie była usatysfakcjonowana otrzymanymi materiałami informacyjnymi zdradziła powody negatywnej opinii – wiązały się one z formatem plików, które zostały wysłane autorom:

„[Materiały nie spełniły moich oczekiwań] ponieważ nie są w formie edytowalnej od razu (plik pdf)”

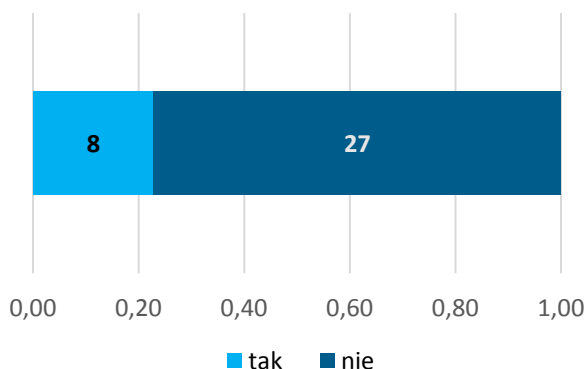

Rekomendowane jest przekazywanie materiałów zarówno w formie edytowalnej jak i w formie pliku pdf lub umożliwienie autorom projektów zadań samodzielnie pobranie (np. ze strony www) materiałów w dogodnych formatach, w tym przynajmniej jednym umożliwiającym łatwą edycję.

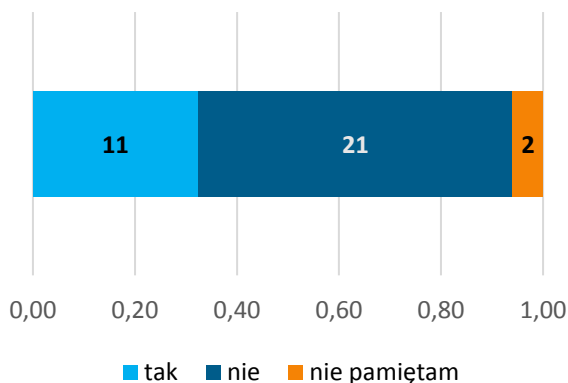
Udział autorów w spotkaniu informacyjnym dotyczącym promocji projektów w społecznościach lokalnych

W webinarium zorganizowanym 11 sierpnia 2022 r. wzięło udział 17 osób. Wśród uczestników ankiety dla autorów projektów zadań, które przeszły do etapu głosowania mieszkańców, uczestnicy webinarium stanowili mniej niż ¼, czyli 8 osób. Wśród nich zaledwie 2 osoby brały udział w analogicznym spotkaniu w ramach poprzednich edycji BO. Większość badanych uczestników spotkania informacyjnego dotyczącego promocji projektów zadań do BO w lokalnych społecznościach ze wspomnianą tematyką miała zatem kontakt po raz pierwszy. Poniższe wykresy prezentują szczegółowe informacje we wspomnianym obszarze.

Wykres 16 Liczba badanych autorów, którzy w ramach VI edycji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” uczestniczyli lub nie uczestniczyli w spotkaniu on-line dot. promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w społecznościach lokalnych (n=35)

Wykres 17 Liczba badanych autorów, którzy w ramach ubiegłych edycji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” uczestniczyli lub nie uczestniczyli w spotkaniach dot. promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w społecznościach lokalnych (n=34)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Wśród osób, które nie wzięły udziału w webinarium, 25 zdradziło tego powody. Nieco ponad 1/3 respondentów nie skorzystała z możliwości uczestniczenia w webinarium ze względu na inne zajmujące czas lub uwagę obowiązki i zajęcia w tym urlopy lub wyjazdy.

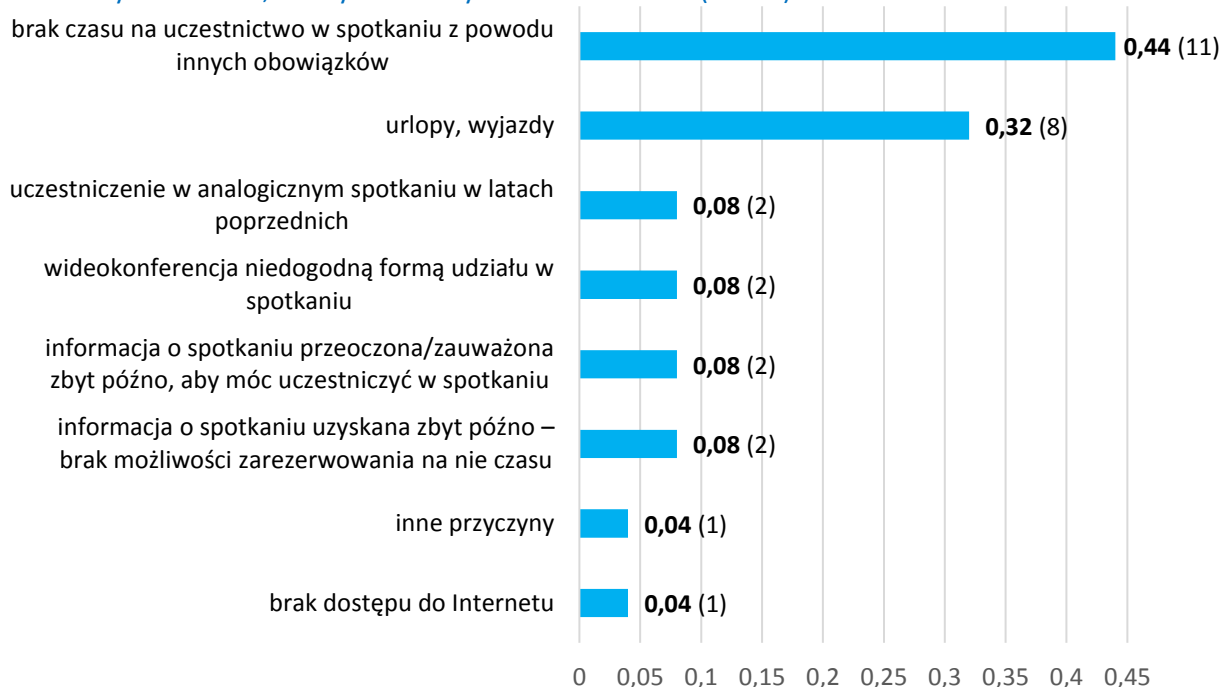
Był to zdecydowanie dominujący z wymienianych powodów. W celu zwiększenia frekwencji rekomendowana jest zatem weryfikacja terminu spotkań informacyjnych i lokowanie ich poza okresami wzmożonych wyjazdów (np. wakacyjnych).

Wśród najrzadziej wymienianych przyczyn znalazł się brak dostępu do Internetu przez autora/autorkę (co ma znaczenie w przypadku spotkań lub szkoleń organizowanych on-line) oraz niewymieniony w kafeterii powód tj. przewidywany brak głosowania mieszkańców w danym powiecie (np. ze względu na zgłoszenie projektów zadań, których łączny koszt nie przekracza puli środków przeznaczonych na realizację zadań w ramach BO na dany rok).

„Wiedziałem, że w moim powiecie głosowanie się nie odbędzie”

Szczegółowy rozkład powodów braku udziału w szkoleniu dla autorów projektów zadań, które przeszły do etapu głosowania, znajduje się na wykresie poniżej.

Wykres 18 Udział (i liczba) powodów braku uczestnictwa w webinarium dot. promocji projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 r. w lokalnych społecznościach w ogólnej liczbie odpowiedzi udzielanych przez badanych autorów, którzy nie skorzystali z webinarium (n=25*)

*Wyniki nie sumują się do 1 (udziały odpowiedzi) lub 25 (liczba udzielanych odpowiedzi), ponieważ autorzy mogli wskazać więcej niż jeden powód nieobecności.

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesyłana przy użyciu poczty e-mail

Ocena spotkania informacyjnego dotyczącego promocji projektów w społecznościach lokalnych

Spotkanie informacyjne on-line zostało pozytywnie ocenione przez wszystkich badanych autorów, którzy wzięli w nim udział. Badani oceniali różne aspekty organizacji webinarium odnosząc się do następujących stwierdzeń:

- Osoba prowadząca spotkanie z zakresu promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO na 2023 rok miała szeroką wiedzę w prezentowanej tematyce;
- Osoba prowadząca spotkanie z zakresu promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO na 2023 rok wypowiadała się w sposób zrozumiały i przystępny;
- Osoba prowadząca spotkanie z zakresu promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO na 2023 rok odpowiadała na pytania uczestników i udzielała dodatkowych wyjaśnień;
- Podczas spotkania miałam/miałem możliwość swobodnej wypowiedzi;
- Prezentowane materiały były przydatne;
- Spotkanie przebiegało sprawnie i bez trudności technicznych.

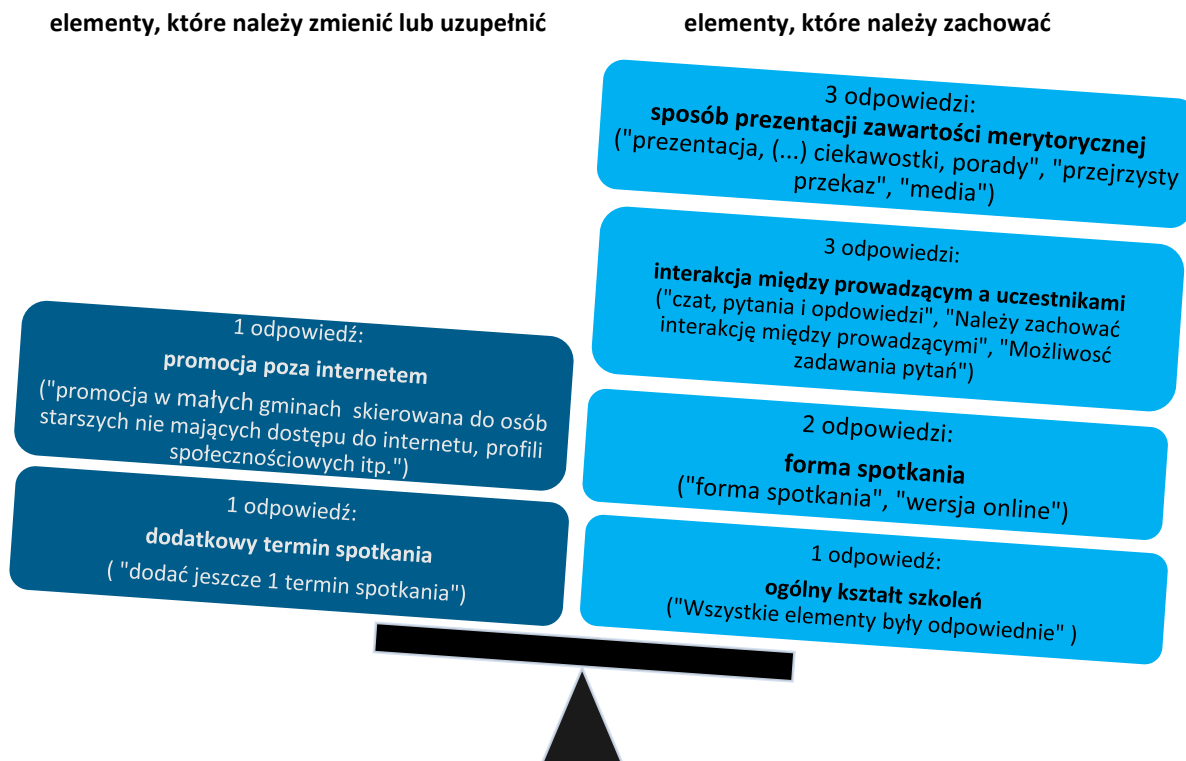
Respondenci wybrali odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak” w odniesieniu do wszystkich ww. stwierdzeń – co zostało skategoryzowane jako zgoda z proponowanymi stwierdzeniami. Jedna osoba przyjęła postawę niezdecydowaną („trudno powiedzieć”) w odniesieniu do stwierdzenia: „Podczas spotkania miałam/miałem możliwość swobodnej wypowiedzi”. Zatem można sądzić, że spotkanie zostało ocenione pozytywnie zarówno pod względem merytorycznym jak i organizacyjnym.

Badani autorzy wskazali również elementy spotkania, które w ich ocenie należałoby zachować na kolejnych spotkaniach oraz takie, które wymagają zmiany.

Wszyscy respondenci (8 osób) uczestniczący w badaniu wskazali elementy, które w ich ocenie należy zachować, niektórzy z badanych wymienili więcej niż jeden taki element. Dwoje respondentów wskazało elementy, które wymagają zmiany lub uzupełnienia. Na poniższej grafice podsumowano wypowiedzi badanych.

Rysunek 9 Elementy webinarium na temat promocji projektów zadań w lokalnych społecznościach, które wymagają zmiany lub zachowania w kolejnych edycjach BOWŁ

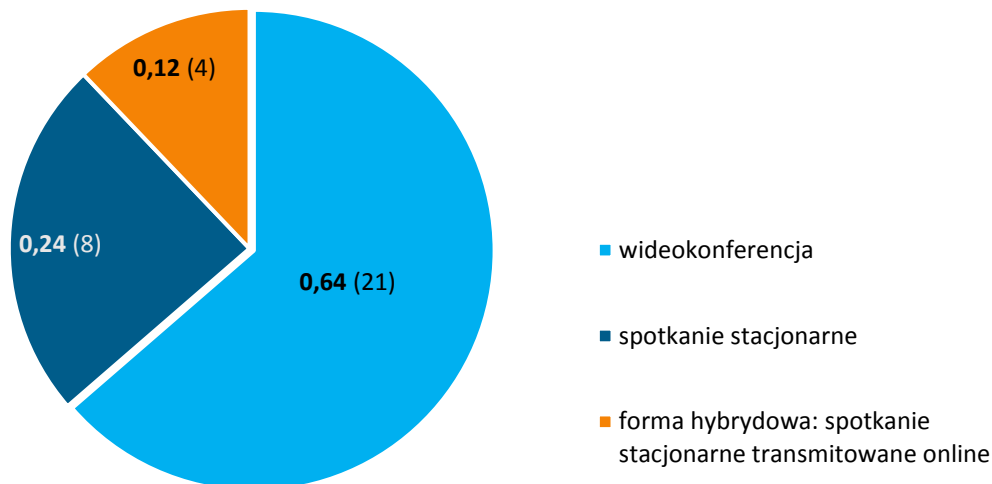

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Badani autorzy, których projekty zadań przeszły do etapu głosowania mieszkańców, wyrażali opinię na temat preferowanej formy spotkań informacyjnych dotyczących promocji projektów w lokalnych społecznościach. Blisko 2/3 respondentów uważa, że tego typu wydarzenia powinny być organizowane on-line. Na poniższym wykresie zaprezentowano szczegółowe wyniki.

Wykres 19 Udział (i liczba) badanych autorów, którzy wskazali poszczególne formy spotkań informacyjnych jako preferowane (n=33)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesyłana przy użyciu poczty e-mail

Badani uzasadniali swoje preferencje. Najwięcej argumentów odnosiło się do formy online, która została uznana za szeroko dostępną (niezależnie od czasu, miejsca przebywania uczestników: „Najprostszy sposób dotarcia do jak największej liczby beneficjentów”, „Nie trzeba zwalniać się z pracy”, „W każdej chwili można w spotkaniu uczestniczyć”, „Dostępna dla każdego”), wygodną, optymalną pod względem czasu („Oszczędność czasu na dojazd”, „Lepsza organizacja mojego czasu”) oraz kosztów („Bez kosztów dojazdu”), które należy poświęcić na udział, umożliwiającą łatwy udział („łatwy kontakt”, „Najprostszy dostęp”).

Na korzyść stacjonarnej formy spotkań informacyjnych przemawia zdaniem badanych to, że sprzyja ona nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów z prowadzącymi i innymi uczestnikami szkolenia, które przez część respondentów uważane są za relacje wyższej jakości niż zapośredniczone („Lepszy kontakt i komunikacja z prowadzącym i pozostałymi uczestnikami”, „Kontakt bezpośredni jest ważny”, „Takie spotkania dają możliwość lepszego kontaktu z prowadzącym i uczestnicy nie czują ograniczenia czasowego.”). Forma ta uznana została przez badanych za efektywną („Bardziej efektywna”, „Część informacji ucieka słuchaczom [szkoleń w formie online], zaczyna się dekoncentrować słuchacz przez bodźce zewnętrzne”) oraz umożliwiającą wymianę doświadczeń z innymi uczestnikami, networking („Na takim spotkaniu poznamy autorów innych projektów z którymi można wymienić osobiście swoje uwagi”).

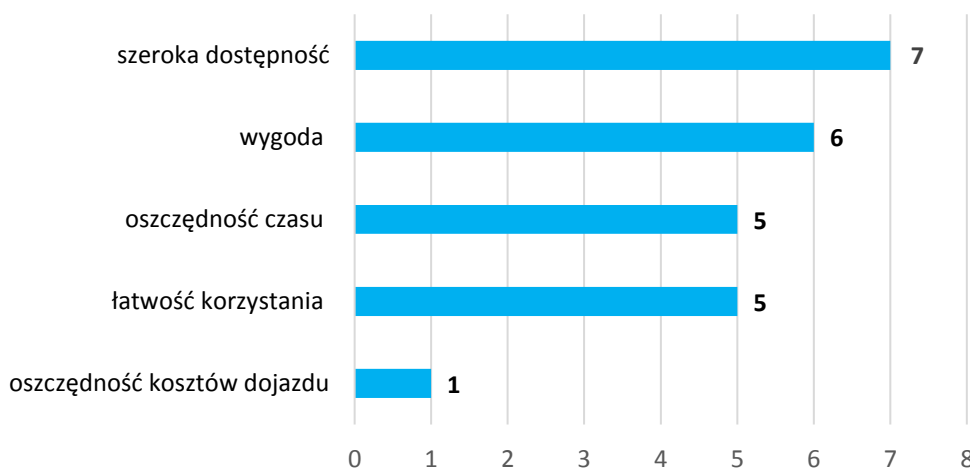
Argumentem sprzyjającym szkoleniom hybrydowym jest szeroka dostępność, pozwalająca na udział w szkoleniu zarówno osobom preferującym formy zdalne jak i stacjonarne, także niwelująca wpływ nieprzewidzianych okoliczności, które w ostatniej chwili uniemożliwiają

fizyczną obecność w miejscu szkolenia stacjonarnego („Wolę spotykać się na żywo, może jednak się zdarzyć, że nie będę mogła dotrzeć, wtedy chętnie wezmę udział online.”, „Przy tej opcji jest szansa skorzystania ze spotkania nawet przy splocie niekorzystnych wydarzeń [uniemożliwiających fizyczną obecność w miejscu szkolenia stacjonarnego]”). Część badanych uznała tę formę szkolenia za wygodną dla wszystkich (zarówno osób, które wolą uczestniczyć w szkoleniach on-line jak i osobiście).

Wymienione uzasadnienia zostały skategoryzowane w sposób zaprezentowany na poniższych wykresach.

Wykres 20 Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie online (n=21*)

**Liczba udzielonych odpowiedzi nie sumuje się do 21, gdyż jedna osoba mogła wybrać więcej niż jedną odpowiedź tj. wskazać kilka przyczyn wyboru spotkań w formie online.*

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesłana przy użyciu poczty e-mail

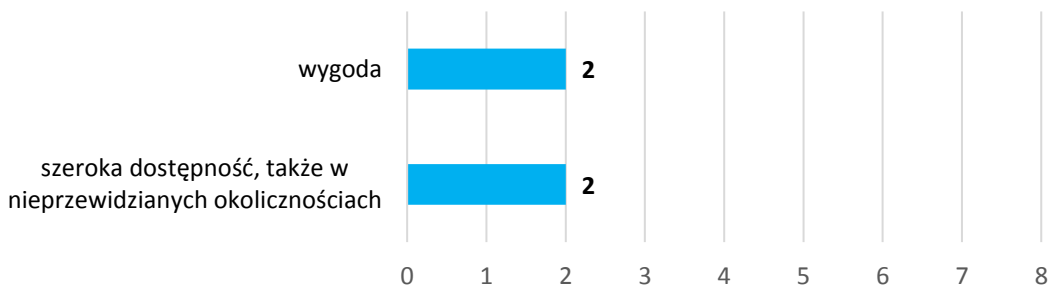
Wykres 21 Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie stacjonarnej (n=8*)

*Liczba udzielonych odpowiedzi nie sumuje się do 8, gdyż jedna osoba mogła wybrać więcej niż jedną odpowiedź tj. wskazać kilka przyczyn wyboru spotkań w formie stacjonarnej.

źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Wykres 22 Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie hybrydowej (n=4*)

źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Podsumowanie poszczególnych etapów realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Etap przygotowania i zgłaszania projektów zadań

Projekty zadań w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok przygotowywane były na formularzach zgłoszeniowych (zwanych dalej: formularzami). Można było wypełnić je za pośrednictwem generatora dostępnego na stronie <https://bo-generator.lodzkie.pl/> (następnie generując wypełniony plik .pdf formularza i go drukując) bądź wykorzystać w tym celu edytowalną wersję dokumentu pobranego ze strony bo.lodzkie.pl. W tym drugim przypadku formularz można było wypełnić komputerowo lub odręcznie.

Wśród autorów, którzy wzięli udział w ankiecie rozesłanej przy użyciu poczty e-mail i odnieśli się do etapu przygotowywania projektów zadań (tj. 41 osób), blisko dwie trzecie (tj. 24 osoby) skorzystały z pomocy generatora opracowując formularz. Tylko dwie spośród tych osób uznały, że narzędzie to wymaga zmian, ich sugestie odnosiły się do technicznych niedogodności:

- W związku z limitem wyrazów, nie było możliwości wklejenia do generatora pełnego tekstu składającego się z liczby wyrazów większej niż przewidziana. Tekst był „ucinany” tj. wyrazy wykraczające poza ustalony limit nie były wklejane.

„Niemieszczący się tekst jest usuwany automatycznie, czego osoba pisząca może nie zauważyć. Przydałby się jakiś komunikat. Dobrze by było żeby ten tekst nie przepadał.”

Rekomendowane jest zmodyfikowanie generatora w taki sposób, aby wklejany do generatora zbyt długi tekst podświetlał się analogicznie, jak w przypadku prób wpisywania zbyt długiego tekstu bezpośrednio do formularza.

- Trudności z powrotem do częściowo wypełnionego formularza
„Miałem jakiś problem z powrotem do wypełnionego już wcześniej w części formularza zgłoszenia zadania”.

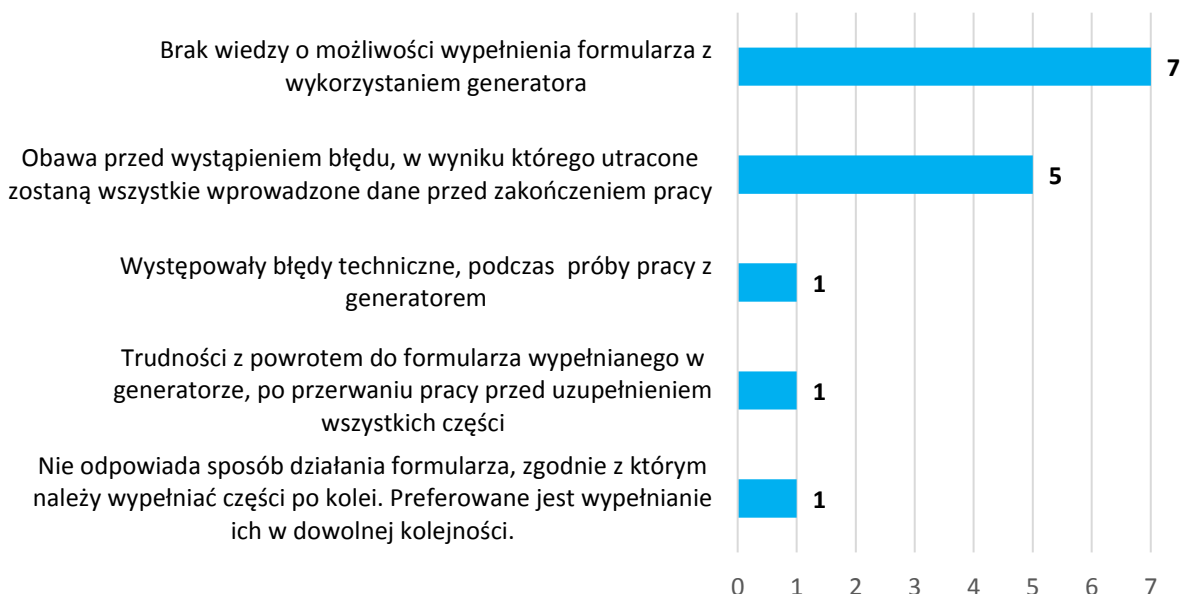
Ze względu na nieprecyzyjny charakter zgłoszonej sugestii rekomendowane jest szczególne zwrócenie uwagi na wskazany aspekt funkcjonowania generatora. Jednym ze sposobów wyeliminowania trudności z użytkowaniem tego narzędzia mogłoby być szczegółowe omówienie jego funkcjonalności podczas specjalnych szkoleń dla autorów lub przygotowanie dodatkowego badania skupionego na analizie pracy z generatorem, które pozwoliłoby ustalić precyzyjny zakres tego typu trudności.

Badane osoby, które wypełniły formularze projektów zadań w edytorach tekstu lub odręcznie (14 osób) wyjaśniły, dlaczego nie użyły generatora. Najczęściej wymienianym powodem był brak wiedzy o dostępności takiego narzędzia (w odniesieniu do połowy osób z danej zbiorowości, tj. 7 osób). Jedna trzecia autorów nie korzystających z generatora obawiała się, że w efekcie błędów technicznych utraci wprowadzone do formularza dane przed zakończeniem pracy. **Sugerowane jest zatem zarówno szerokie udostępnianie informacji o generatorze np. w odrębnej zakładce pod jednoznaczną nazwą „generator formularzy” (obok zakładek: „Aktualności”, „O budżecie”, „Do pobrania”, „FAQ” i „Kontakt”) zamieszczonej na stronie <https://bo.lodzkie.pl/> oraz podkreślanie jego niezawodności technicznej, przy jednoczesnym jej zagwarantowaniu.**

Na poniższym wykresie podsumowano wymieniane przez autorów powody niewykorzystania generatora do opracowania formularzy zgłoszeniowych projektów zadań do realizacji:

Wykres 23 Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne powody niewykorzystania generatora formularzy podczas opracowywania projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 r. (n=14*)

*Wyniki nie sumują się do 14, ponieważ autorzy mogli wskazać więcej niż jeden powód.

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Autorzy zostali również poproszeni o wskazanie ewentualnych trudności w opracowywaniu samego formularza zgłoszeniowego (niezależnie od wybranego sposobu jego wypełniania). Większość badanych (0,98) nie miała żadnych problemów w tym zakresie lub o nich nie pamiętała w momencie wypełniania ankiety. Jedna osoba zasygnalizowała trudność o charakterze technicznym, związaną z kompatybilnością formularza z różnymi edytorami tekstu:

„Formularz nie był kompatybilny na różne wersje Programu Word lub darmowy LibreOffice Writer i u mnie tabelki się »rozjechały«.”

Rekomendowana jest więc bieżąca weryfikacja formularza udostępnianego w wersji edytowalnej pod kątem jego kompatybilności z edytorami tekstu i ich aktualizowanymi wersjami oraz udostępnienie go w różnych rozszerzeniach plików tekstowych.

Wypełniony formularz należało złożyć wraz z listą poparcia podpisaną przez co najmniej 30 mieszkańców województwa (w przypadku puli wojewódzkiej) lub 30 mieszkańców powiatu, do puli którego został zgłoszony projekt zadania (w przypadku puli powiatowej) w jeden z następujących sposobów:

1. poprzez przesłanie na adres korespondencyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego,

2. poprzez osobiste złożenie w Biurze Podawczym Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego,
3. poprzez przesłanie drogą elektroniczną podpisanego skanu formularza na adres: bo@lodzkie.pl.

Wśród autorów, którzy wzięli udział w badaniu, tylko dwie osoby zasygnalizowały trudności w zbieraniu wymaganej liczby głosów poparcia. Jeden z respondentów wyraził generalny brak aprobaty dla tego obowiązku. Druga z badanych osób zasygnalizowała niedogodność wymaganej formy poparcia, tj. poprzez złożenie podpisów przez mieszkańców wspierających dany projekt, pismem odręcznym na papierowej liście. Zasugerowano stworzenie możliwości generowania wspomnianej listy i zbierania poparcia w formie elektronicznej.

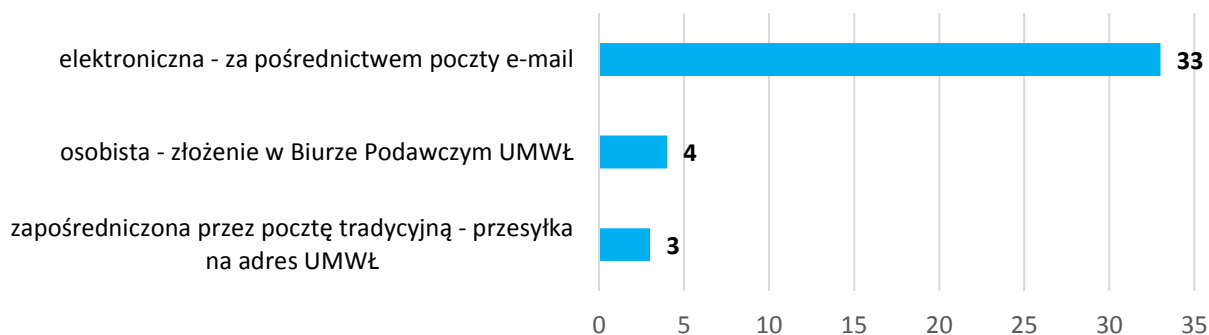
„Musiałam wszystkich odwiedzić osobiście. Uważam, że można wprowadzić elektroniczny sposób zbierania podpisów poparcia.”

Biorąc pod uwagę to, że zdecydowana większość autorów (0,87 czyli 33 spośród 38 respondentów) dostarczyła wypełnione formularze zgłoszeniowe do Organizatora drogą elektroniczną (poprzez przesłanie skanu na adres e-mail bo@lodzkie.pl), można sądzić, że istnieje ogólna preferencja korzystania z elektronicznych form pracy nad zgłoszeniami projektów zadań.

Sugerowane jest zatem uwzględnienie możliwości stworzenia dodatkowej formy zbierania głosów poparcia pod projektem zadania do realizacji w ramach BO – elektronicznej.

Poniższy wykres prezentuje dane dotyczące sposobu dostarczania wypełnionych formularzy do Organizatora.

Wykres 24 Liczba badanych autorów, którzy składali projekty zadań do realizacji ramach BO do Organizatora w poszczególnych formach (n=38*)

**Wyniki nie sumują się do 38, ponieważ 2 osoby złożyły więcej niż jeden projekt zadania do realizacji ramach BO na 2023 rok – w dwóch różnych formach.*

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Etap weryfikacji formalnej i merytorycznej projektów zadań

W ramach Budżetu Obywatelskiego na 2023 rok 166 osób zgłosiło 186 projektów zadań (w poprzedniej edycji zgłoszeń było o 37% więcej). W tej zbiorowości udział kobiet i mężczyzn był zbliżony tj. projekty zgłosiło 81 autorek (w tym 6 więcej niż 1 projekt) oraz 85 autorów (12 zgłosiło więcej niż 1 projekt). Wśród nich 30 osób złożyło projekty zadań wojewódzkich (w tym 10 jednocześnie zgłosiło co najmniej jeden projekt powiatowy).

Na etapie oceny formalnej 5 złożonych projektów zadań (4 w powiatach i 1 na poziomie wojewódzkim) nie podlegało rozpatrzeniu⁸. Pozostałe projekty zakończyły ocenę formalną z pozytywnym wynikiem.

Podczas oceny merytorycznej 2 autorów wycofało swoje projekty zadań – zgłoszone w ramach pul powiatowych. Pozytywnej rekomendacji Zespołu ds. realizacji budżetu obywatelskiego nie uzyskało 40 projektów zadań (w tym 24 ubiegające się o realizację w ramach pul powiatowych oraz 16 w ramach puli wojewódzkiej).

Spośród autorów projektów zadań, które oceniono negatywnie pod względem merytorycznym, 13 skorzystało z prawa do złożenia do Zarządu Województwa Łódzkiego odwołania od decyzji o niedopuszczeniu do głosowania projektu zadania swojego autorstwa. Wśród tych zadań 11 złożono w ramach pul powiatowych oraz 2 w ramach puli wojewódzkiej. Dwa odwołania odnoszące się do wojewódzkich projektów zostały rozpatrzone pozytywnie, w efekcie czego etap weryfikacji projektów zadań pozytywnie zakończyło 141 zadań.

Spośród ww. projektów zadań 92 zostały dopuszczone do etapu głosowania, natomiast 49 przekazano do realizacji z pominięciem tego etapu (z powodu niewykorzystania przewidzianej puli środków w ramach 13 pul powiatowych, głosowanie na projekty zadań powiatowych w tych powiatach nie zostało przeprowadzone).

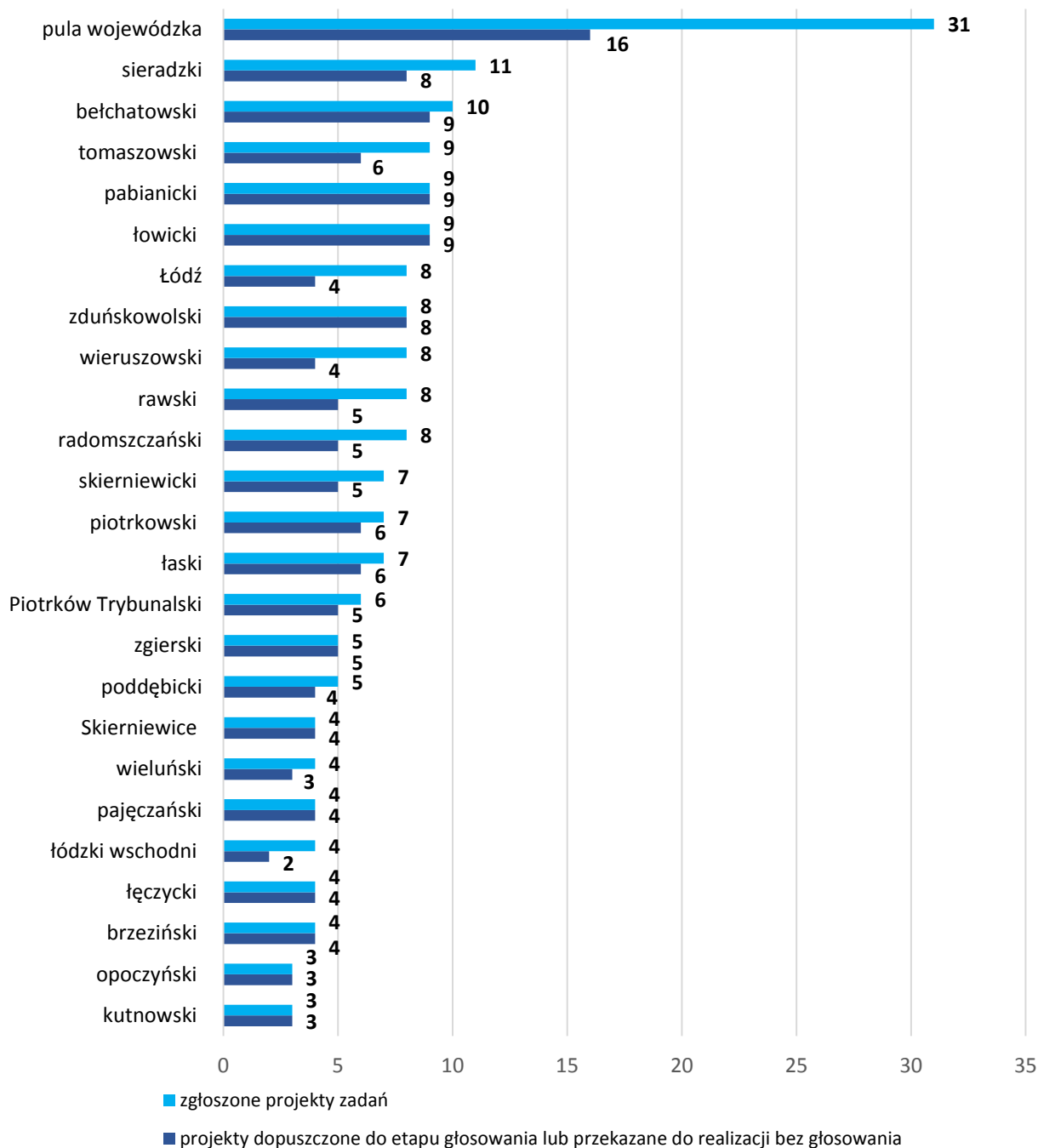
Największą liczbę projektów zadań do realizacji w ramach pul powiatowych zgłoszono, podobnie jak w poprzedniej edycji, w powiecie sieradzkim (11 projektów), spośród których 8 zostało dopuszczonych do etapu głosowania. Kolejnymi powiatami, w których zgłoszono znaczną liczbę projektów zadań, były: powiat bełchatowski – 10 zgłoszonych projektów (w poprzedniej edycji był to powiat z najmniejszą liczbą zgłoszonych projektów) oraz powiaty łowicki, pabianicki i tomaszowski – po 9 zgłoszonych projektów zadań. Zgłaszanie projektów zadań cieszyło się

⁸ Zgodnie z § 15 ust. 3 uchwały nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego formularz zgłoszenia, który nie zawiera wymaganych danych kontaktowych zgłaszającego, został złożony przed rozpoczęciem lub po upływie wyznaczonego terminu, bądź uwzględnił szacunkowy koszt realizacji projektu lub szacunkowy roczny koszt utrzymania odbiegający od wartości wskazanych w § 7 ww. uchwały – pozostawia się bez rozpatrzenia.

najmniejszym zainteresowaniem w powiatach kutnowskim i opoczyńskim – zgłoszono tam po 3 projekty zadań powiatowych.

Wykres 25 Liczba projektów zadań zgłoszonych (n=186) oraz pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego (n=141) w poszczególnych pulach powiatowych i w puli wojewódzkiej

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3 Podsumowanie liczby projektów zadań na poszczególnych etapach realizacji BOWŁ 2023

Całkowita liczba projektów zadań: 186			
<i>projekty niepodlegające rozpatrzeniu:</i>	5 projektów zadań		
<i>etap oceny formalnej zadań</i>	zakwalifikowane do oceny merytorycznej: 181 projektów zadań		
<i>etap oceny merytorycznej zadań</i>	wycofane: 2 projekty zadań	ostateczna ocena negatywna: 40 projektów zadań	pozytywnie rozpatrzone pod względem merytorycznym: 139 projektów zadań
<i>etap odwołań po ocenie merytorycznej</i>	wniesione odwołania od negatywnej oceny merytorycznej: 13 projektów zadań	odwołania uznane: 2 projekty zadań	ostateczna liczba zadań ocenionych pozytywnie: <u>141 projektów zadań</u>

Źródło: opracowanie własne

Zainteresowanie autorów zgłaszaniem projektów zadań w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok zmalało w porównaniu z jego poprzednią edycją. Ogólna liczba projektów zadań zgłoszonych w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego była o 69 mniejsza niż w V edycji BO, również odsetek zadań pozytywnie rozpatrzonych merytorycznie zmniejszył się nieznacznie w porównaniu do poprzedniej edycji (tj. z 78,4% do 75,8%).

Ocena kontaktu z pracownikiem dokonującym oceny merytorycznej

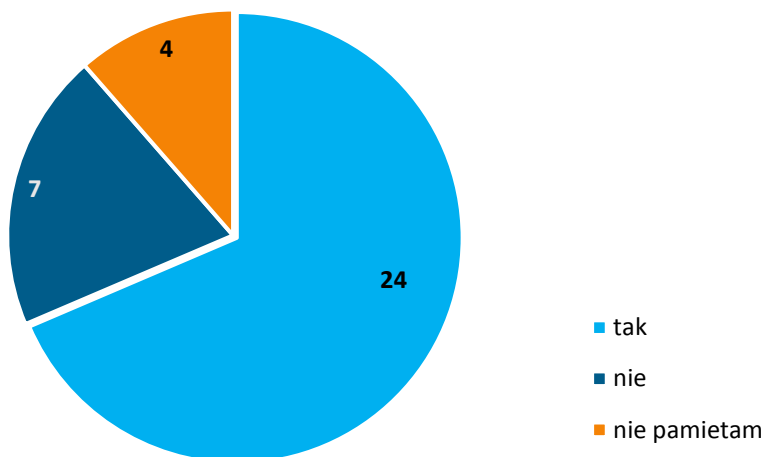
W czasie oceny merytorycznej projektów zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego na 2023 rok pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego oraz jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Łódzkiego nawiązywali i utrzymywali kontakt z autorami zadań oraz pozostawali do ich dyspozycji aż do zakończenia etapu tej oceny. Kontakt ów miał na celu wyjaśnienie nieścisłości w formularzach, negocjacje treści projektów w sytuacjach, gdy zakres zadań nie był zgodny z zapisami regulaminu, a także wspólne korygowanie ewentualnych błędów we wnioskach.

W ramach udziału w badaniu ewaluacyjnym spotkania (webinarium) dla autorów zadań dopuszczonych do głosowania w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, uczestnicy

odpowiadali na pytania dotyczące kontaktów z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego i jednostek organizacyjnych Województwa Łódzkiego w czasie oceny merytorycznej projektu. Wśród 35 uczestników ankiety ewaluacyjnej 24 respondentów zadeklarowało, że w jej trakcie kontaktowało się z urzędnikami, 7 nie skorzystało z możliwości takiego rodzaju kontaktu, 4 osoby nie pamiętały czy przedstawiciele Urzędu w trakcie procesu oceny się z nimi kontaktowali.

Wykres 26 Występowanie kontaktu z pracownikiem dokonującym oceny merytorycznej projektu zadania (n=35)

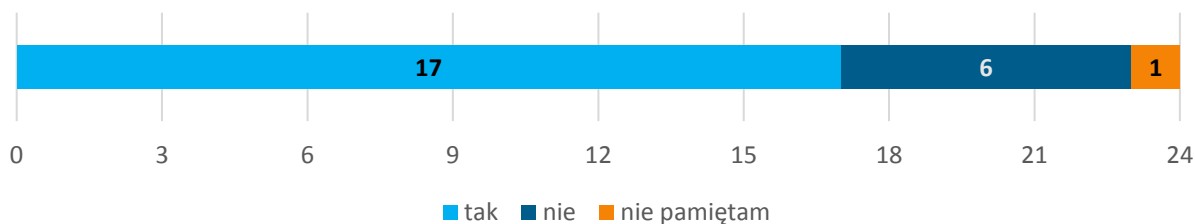
Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozesyłana przy użyciu poczty e-mail

Spośród 24 badanych osób, które miały kontakt z urzędnikami podczas oceny merytorycznej projektów zadań, po 18 respondentów dokonywało ustaleń z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w formie **telefonicznej lub elektronicznej** (wśród nich 13 osób skorzystało z obu form). Tylko jeden badany skorzystał z **kontaktu osobistego**.

Blisko 3/4 (tj. 17 osób) spośród autorów, którzy dokonywali uzgodnień z pracownikami Urzędu przyznała, że zakres merytoryczny ich projektu został zmodyfikowany w trakcie oceny merytorycznej, ¼ respondentów zadeklarowała, że zgłoszony projekt nie uległ zmianie. Poniższy wykres prezentuje te dane.

Wykres 27 Liczba autorów deklarujących modyfikację lub brak zmiany zgłoszonych projektów zadań podczas ich oceny merytorycznej (n=24)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozestana przy użyciu poczty e-mail

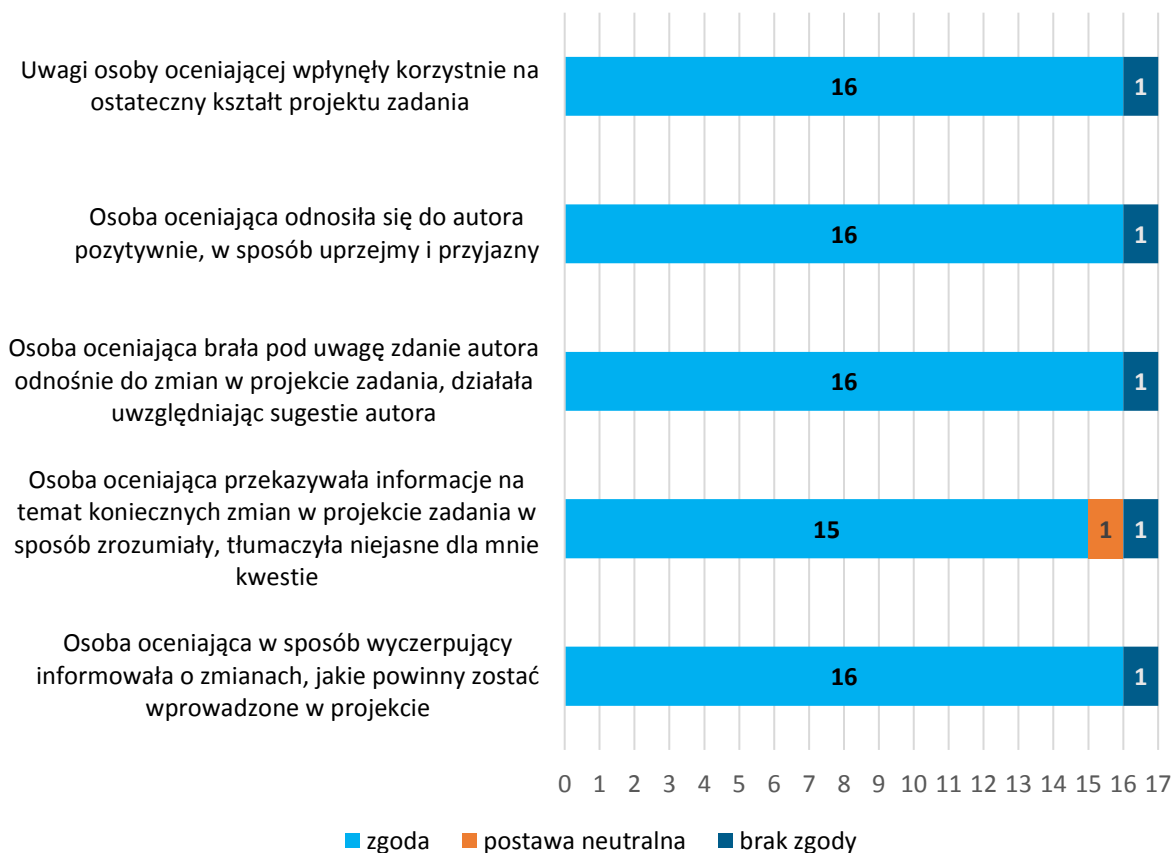
Wśród autorów i autorek, którzy wzięli udział w procesie modyfikacji ich projektów zadań podczas oceny merytorycznej 17 osób oceniło to doświadczenie. Respondenci wyrażali swoje zdanie na temat kontaktu z osobą oceniającą odnosząc się przychylnie lub nieprzychylnie do następujących stwierdzeń:

- Osoba oceniająca w sposób wyczerpujący informowała mnie o tym, jakie zmiany w projekcie zadania powinny zostać wprowadzone, aby ten mógł zostać oceniony pozytywnie;
- Osoba oceniająca przekazywała mi informacje na temat koniecznych zmian w projekcie zadania w sposób zrozumiały, tłumaczyła niejasne dla mnie kwestie;
- Osoba oceniająca brała pod uwagę moje zdanie odnośnie do zmian w projekcie zadania, działała w celu wypracowania rozwiązań, które, w miarę możliwości, uwzględniały moje sugestie;
- Osoba oceniająca, omawiając ze mną konieczne zmiany w projekcie zadania, odnosiła się do mnie pozytywnie, w sposób uprzejmy i przyjazny;
- Uwagi osoby oceniającej wpłynęły korzystnie na ostateczny kształt projektu zadania.

Większość badanych zgadzało się zdecydowanie (odpowiedź „zdecydowanie tak”) lub raczej zgadzało się („raczej tak”) z wymienionymi stwierdzeniami. Można zatem uznać, że proces co do zasady został poprowadzony poprawnie. Jeden respondent zdecydowanie nie zgodził się z żadnym ze stwierdzeń. Szczegółowy rozkład opinii zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 28 Liczba odpowiedzi odnoszących się pozytywnie, neutralnie i negatywnie do stwierdzeń dotyczących procesu modyfikacji zadania w ramach oceny merytorycznej (n=17)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów na etapie promocji projektów zadań, ankieta rozestana przy użyciu poczty e-mail

Na temat kontaktów z pracownikiem oceniającym merytorycznie projekt zadania jedna osoba wyraziła się zdecydowanie negatywnie we wszystkich dostępnych aspektach. Oznacza to, że jej doświadczenie z procesu oceny projektu zadania było całościowo złe.

Wśród autorów jedna z osób zasygnalizowała problem związany z niejednoznacznymi i niekonsekwentnie stosowanymi, zdaniem respondenta, kryteriami oceny projektów zadań do realizacji.

„Zadanie [nazwa zadania] o takiej samej zawartości merytorycznej i w oparciu o tę samą Uchwałę Nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie budżetu obywatelskiego zostało wybrane do realizacji w roku 2020. Niestety przez Covid i zamknięcie szkół oraz zakaz zebrań - nie zostało zrealizowane. Z zaskoczeniem przyjąłem wiadomość, iż zgłoszona przeze mnie PONOWNA propozycja zadania w ramach BO na 2023 rok, nie uzyskała pozytywnej oceny merytorycznej i decyzją Zespołu ds. realizacji BO nie została dopuszczona do głosowania,

ponieważ »Projekt nie pozostaje w zakresie działalności Województwa – nie mieści się on w żadnej kategorii zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego«

Można zatem rekomendować szczególną uważność na oczekiwania autorów oraz szczegółowe i cierpliwe uzasadnianie niezbędnych modyfikacji projektów zadań, a także udzielanie szczegółowych wyjaśnień dotyczących decyzji podejmowanych na etapie oceny.

Inny respondent – autor zwrócił uwagę na stosowanie kryteriów oceny projektów nieadekwatnych do specyfiki danego typu zadań.

„Działania związane ze sztuką, kulturą są weryfikowane według zasad m.in. inwestycji budowlanych miejskich, np. chodnik, plac zabaw itp. lub wydarzeń sportowych, rekreacyjnych, np. piknik. Należałoby albo usunąć w ogóle obszar działań dotyczący sztuki albo opracować inne kryteria oceny”

Przytoczona opinia nie odzwierciedla realiów oceny projektów zadań. Są one weryfikowane przez komórki merytoryczne odpowiedzialne za dane obszary, a kryteria oceny projektów „miękkich” i inwestycyjnych różnią się. **Sugerowane jest zatem szerokie komunikowanie kryteriów oceny projektów i szczegółowe objaśnianie decyzji związanych z weryfikacją formalną i merytoryczną projektów zadań ich autorom.**

Etap głosowania mieszkańców na projekty zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

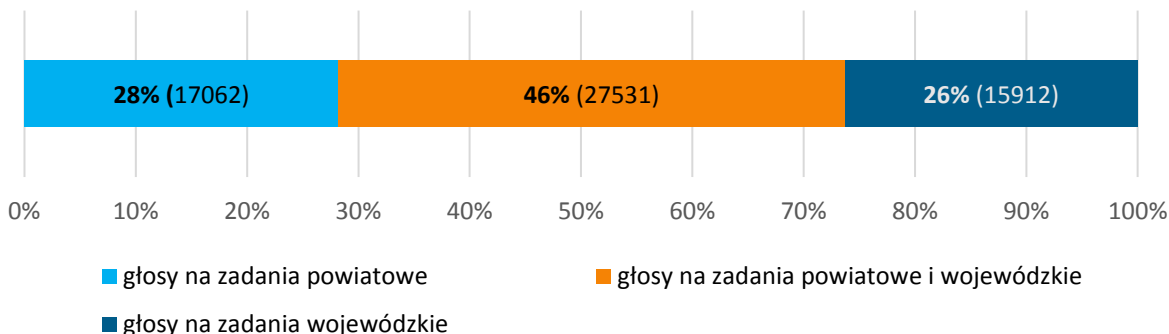
Na zadania w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok oddano w dniach 28 sierpnia – 9 września 2022 roku 67 058 głosów, z czego 10% (tj. 6 553) stanowiły głosy nieważne. Oznacza to, iż w trakcie głosowania na projekty zadań do realizacji w 2023 roku do urn wrzucono 60 505 prawidłowo wypełnionych kart do głosowania.

Głosowanie zarówno na zadania z puli powiatowej, jak i wojewódzkiej zostało przeprowadzone w 11 powiatach województwa łódzkiego. W pozostałych 13 powiatach odbyło się tylko głosowanie na zadania z puli wojewódzkiej – dotyczyło to powiatów, w których łączna wartość zaopiniowanych pozytywnie pod względem merytorycznym projektów zadań nie przekraczała wyznaczonej wysokości środków finansowych przewidzianych dla pul powiatowych. Z tego względu wszystkie projekty zadań pozytywnie zarekomendowane przez Zespół ds. realizacji budżetu obywatelskiego we wspomnianych 13 powiatach zostały bez konieczności poddania pod głosowanie przekazane do realizacji. Sytuacja ta wystąpiła w powiatach: brzezińskim, kutnowskim, łęczyckim, łódzkim wschodnim, opoczyńskim, pajęczańskim, poddębickim, radomszczańskim, skierniewickim, wieluńskim, wieruszowskim oraz miastach na prawach powiatu: Łodzi i Skierniewicach.

Spośród 60 505 ważnych głosów oddanych podczas głosowania w ramach BO 2023 przez mieszkańców regionu 44 593 były oddane na projekty zadań powiatowych, a 43 443 – na projekty zadań wojewódzkich. Wśród tych głosów 27 531 zostało oddanych zarówno na zadanie powiatowe jak i wojewódzkie.

Wykres 29 Liczba ważnych głosów oddanych na projekty zadań w podziale na pule (n= 60 505)

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy danych z głosowania

Mieszkańcy, którzy wzięli udział w głosowaniu w ramach BO 2023 oraz udzielili odpowiedzi na pytania dotyczące oceny tego procesu (42 osoby), mieli możliwość m.in. oceny zakresu tematycznego zadań poddanych głosowaniu. Wśród badanych większość odniosła się do niego pozytywnie (33 respondentów) lub neutralnie (7 osób). Zdaniem 2 osób zakres tematyczny zadań nie był odpowiedni, w związku z czym zaproponowano zmiany:

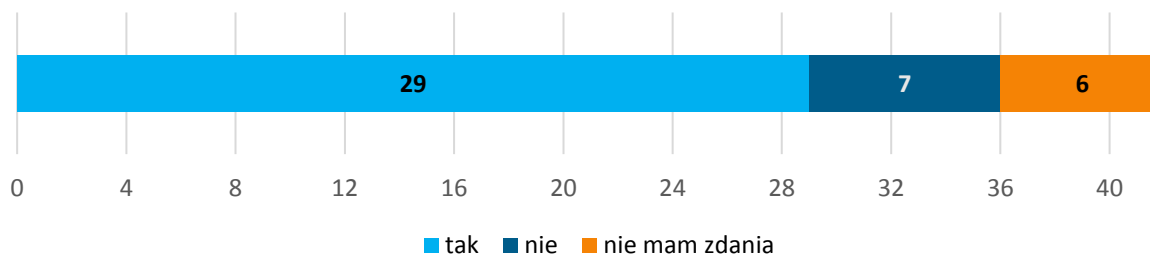
- Rozszerzenie zakresu tematycznego zadań: Należałoby rozszerzyć zakres możliwych do realizacji zadań: „**Należałoby rozszerzyć zakres możliwych do realizacji zadań**”;
- Uzupełnienie zakresu tematycznego zadań o związane ze wsparciem społecznym: „**Polityka społeczna lub wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**”;
- Poszerzenie zakresu działań kulturalnych: „**Szerszy zakres działań kulturalnych**” (aktualnie w ramach pul powiatowych możliwa jest realizacja zadań związanych z kulturą w obszarze folkloru związanego z województwem oraz w nawiązaniu do historii województwa i pamięci historycznej).

Sugerowane przez badanych zmiany nie są gruntowne, zatem w miarę możliwości rekomendowane jest uwzględnienie propozycji osób badanych., w szczególności w odniesieniu do poszerzenia kategorii tematycznych projektów.

Badane osoby głosujące odniosły się do obowiązujących zasad oddawania głosów na projekty zadań do realizacji w ramach VI edycji BO. Poniższy wykres zawiera rozkład odpowiedzi:

Wykres 30 Liczba badanych głosujących mieszkańców, którzy odpowiedzieli na pytanie o to, czy odpowiadają im obowiązujące zasady głosowania na projekty zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=42)

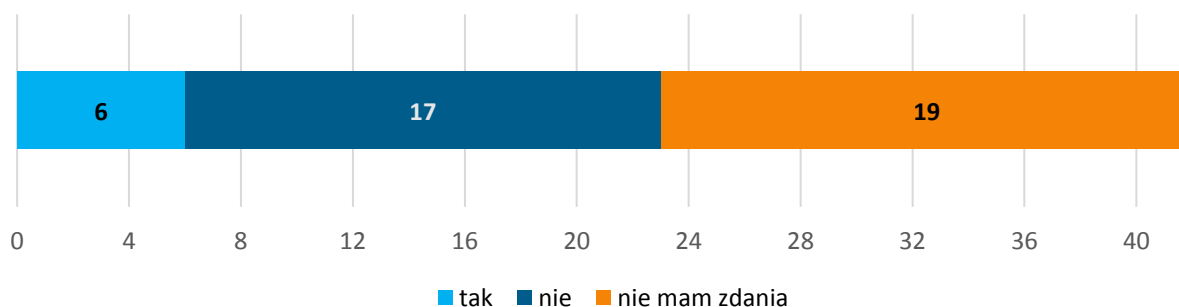
Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 r.

Większość respondentów zadeklarowała, że odpowiadają im badane regulacje (29 osób) lub mają do nich stosunek neutralny (odpowiedzi „Nie mam zdania” – 6 osób). Siedmioro badanych zgłosiło zastrzeżenia do regulaminu głosowania. Wszystkie zawierały w sobie postulat wprowadzenia możliwości głosowania internetowego:

„Głosowanie internetowe jest koniecznością”, „Proszę wprowadzić możliwość głosowania internetowego”, „Wprowadzenie możliwości głosowania internetowego również w punktach głosowania”, „[Proszę wprowadzić] formę głosowania on-line, np. przy użyciu profilu zaufanego.”

W odpowiedzi na pytanie o potrzebę ewentualnych zmian w jakimkolwiek obszarze organizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” badani mieszkańcy w większości nie widzieli takiej konieczności (17 osób) lub nie mieli zdania w tej kwestii (19 osób).

Wykres 31 Liczba badanych głosujących mieszkańców, którzy odpowiedzieli na pytanie o to, czy należy dokonać zmian w jakimkolwiek obszarze odnoszącym się do zasad realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=42)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 r.

Osoby, które widzą przestrzeń do zmian zasad organizacji BO (6 osób), podobnie jak w odniesieniu do poprzedniego zagadnienia, postulowały przede o wprowadzenie możliwości głosowania elektronicznego (3 osoby: „Proszę wprowadzić możliwość głosowania internetowego”, „Głosowanie elektroniczne”, „Wprowadzić także możliwość głosowania przez Internet”) oraz o zwiększenie liczby lokalizacji punktów do głosowania (2 osoby: „Wprowadzenie punktów do głosowania w każdej gminie”, „Zwiększyć ilość punktów do głosowania”), a także o zmianę obszarów tematycznych projektów zadań do realizacji (1 osoba „Zmiana obszarów tematycznych”).

Ze względu na to, że postulaty umożliwienia elektronicznego udziału w procesie realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” pojawiają się w odniesieniu do różnych etapów realizacji przedsięwzięcia, oraz coroczne sygnały mieszkańców wskazują na zainteresowanie elektronicznym głosowaniem w ramach BO, sugerowane jest pozytywne odniesienie się do proponowanej zmiany, tj. uzupełnienie dostępnych form osobistego głosowania w BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” o formę internetową.

Dodatkowo istotne wydaje się również zwiększenie dostępności głosowania w formie papierowej poprzez zwiększenie liczby punktów do głosowania.

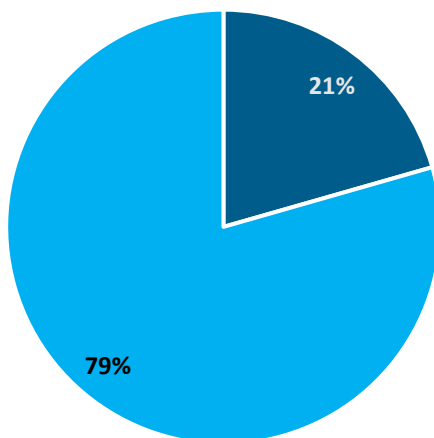
Podsumowanie informacji o zadaniach przekazanych do realizacji

Po przeprowadzeniu głosowania wśród mieszkańców województwa łódzkiego, na mocy uchwały nr 968/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 18 października 2022 r. w sprawie zatwierdzenia listy zadań do realizacji oraz listy uzupełniającej zadań do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok, do realizacji przekazano łącznie 112 spośród 141 projektów zadań. W ramach puli wojewódzkiej wybrano 10 zadań (w tym decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego do realizacji przekazano dodatkowo 2 zadania), a w ramach pul powiatowych 102 zadania (w tym decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego do realizacji przekazano dodatkowo 6 zadań).

Liczba zadań przekazanych do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok stanowi zatem około 79% wszystkich zadań pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego i ponad 60% projektów zadań ogółem w jego ramach zgłoszonych.

Wykres 32 Liczba zadań przekazanych i nieprzekazanych do realizacji spośród pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

■ nie przekazano do realizacji ■ przekazano do realizacji

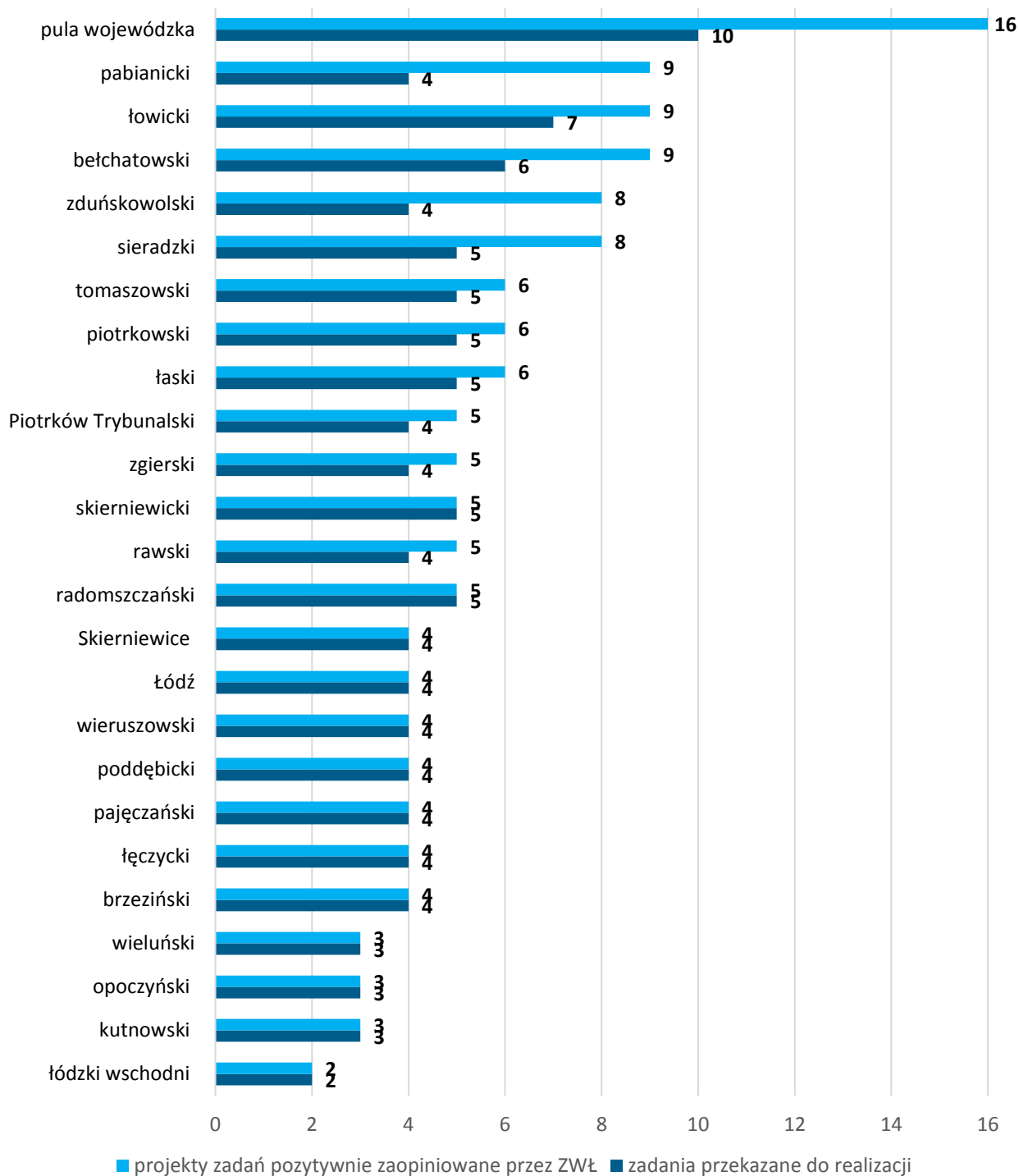
Źródło: opracowanie własne

Najwięcej – 7 zadań w ramach BO na 2023 r. zostanie zrealizowanych w powiecie łowickim, nieco mniej – 6 zadań, zostanie zrealizowanych w powiecie bełchatowskim. Najmniej zadań zostało zgłoszonych i zostanie zrealizowanych w powiecie łódzkim wschodnim – 2. W największej liczbie powiatów, tj. w 12, zostaną zrealizowane po 4 projekty zadań. Po 5 zadań zostało przekazanych do realizacji w 6 powiatach. Do realizacji w ramach puli wojewódzkiej BO w 2023 roku przekazano 10 zadań.

Zestawienie liczby projektów zadań pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego oraz projektów przekazanych do realizacji w poszczególnych pulach przedstawiono poniżej.

Wykres 33 Liczba projektów zadań pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego (n=141) oraz przekazanych do realizacji (n=112) w poszczególnych pulach powiatowych i w puli wojewódzkiej w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.

Źródło: opracowanie własne

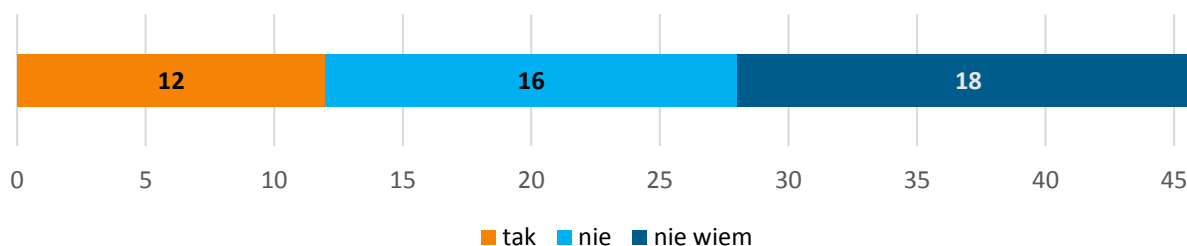

Udział osób głosujących w ramach BO w wydarzeniach, działaniach inwestycyjnych finansowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZIE NA PLUS”

Osoby uczestniczące w głosowaniu w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. zostały poproszone o informacje na temat swojego udziału w wydarzeniach, działaniach lub korzystania z inwestycji sfinansowanych już w ramach budżetu partycypacyjnego województwa.

Mniej niż ¼ (tj. 12 osób) tej zbiorowości przyznała, że miała okazję skorzystać z efektów poprzednich edycji BO, a wśród nich zaledwie 4 respondentów wskazało konkretne działania.

Wykres 34 Liczba osób głosujących, które korzystały z wydarzeń, działań lub inwestycji realizowanych w ramach poprzednich edycji BOWŁ(n=46)

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 r.

Wśród osób, które nie skorzystały z działań lub inwestycji finansowanych w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 16 respondentów podzieliło się powodami tego stanu rzeczy. Szczególnie istotne wydają się trzy najczęściej wymieniane powody, spośród których dwa wiążą się z niewystarczającym upowszechnieniem informacji na temat działań finansowanych w ramach BO województwa łódzkiego. Wśród respondentów 6 osób nie dysponowało informacjami, które umożliwiłyby im udział w takim wydarzeniu, dla 5 respondentów lokalizacja realizowanych wydarzeń czy inwestycji nie sprzyjała uczestnictwu w nich/korzystaniu z nich, a 4 osoby nie słyszały o żadnych spośród wydarzeń związanych z BO „ŁÓDZKIE NA PLUS”. Szczegółowy rozkład odpowiedzi znajduje się na poniższym wykresie.

Wykres 35 Liczba wskazań poszczególnych powodów, dla których badani głosujący nie korzystali z wydarzeń, działań lub inwestycji realizowanych w ramach poprzednich edycji BOWŁ (n=16*)

**Odpowiedzi nie sumują się do 16 ponieważ jedna osoba mogła wskazać więcej niż jeden powód*

Źródło: opracowanie własne, badanie CAWI dot. zaangażowania głosujących mieszkańców w poszczególne etapy BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. oraz ich oceny BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” 2023 r.

Osoby głosujące w ramach BO 2023, które zdecydowały się jednocześnie wziąć udział w badaniu ewaluacyjnym, można uznać za bardzo zaangażowane w kwestie związane z Budżetem

Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok i wykazujące dość duże zainteresowanie aktywnością obywatelską (0,45 spośród nich brało udział w innych budżetach partycypacyjnych – gminnych lub miejskich).

Zatem niski udział osób świadomie korzystających z działań finansowanych w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” może sygnalizować potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz rozpoznawalności marki. Sugerowane jest szczególnie uważne podjęcie działań skierowanych na upowszechnienie wojewódzkiego budżetu obywatelskiego w regionie – zarówno na etapie wyboru zadań jak i promowania zadań realizowanych.

Rekomendacje – podsumowanie

W ramach ewaluacji VI edycji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” pozyskano opinie ze strony interesariuszy przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do sformułowania rekomendacji. W poszczególnych rozdziałach niniejszej publikacji szczegółowo opisano sugestie zmian proponowanych przez osoby badane. Poniżej podsumowano je w podziale na dwie główne osie dotyczące: sposobów komunikacji organizatora z mieszkańcami województwa oraz poszczególnych etapów realizacji przedsięwzięcia.

Rekomendacje w zakresie form komunikacji organizatora z mieszkańcami województwa łódzkiego

Ze względu na to, że wiedza o BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” najczęściej pozyskiwana jest przez mieszkańców województwa z profilu w mediach społecznościowych oraz z dedykowanej strony internetowej, **sugerowane jest podtrzymanie aktywności dotyczącej BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” w przestrzeni internetowej (m.in. na portalu *Facebook.com*).**

W bieżącej edycji roku w spotkaniu informacyjnym dla mieszkańców województwa dotyczącym realizacji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 wzięło udział o ponad połowę mniej osób niż w ubiegłym roku.

Wśród autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO, którzy nie wzięli udziału w webinarium dotyczącym promocji projektów w lokalnych społecznościach, zasygnalizowano potrzebę zwiększenia dostępności tego typu szkoleń – **poprzez większą liczbę terminów oraz planowanie ich poza okresami wzmożonych wyjazdów (np. wakacyjnych).**

Jednocześnie wśród uwag i sugestii zgłaszanych przez mieszkańców uczestniczących w BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na różnych etapach realizacji wynika, że niektórzy spośród nich nie mają pełnej wiedzy na temat części zasad organizacji przedsięwzięcia i powodów, dla których one obowiązują. **W związku z tym rekomendowane jest również szersze propagowanie udziału w spotkaniach informacyjnych, aby wszystkie osoby zainteresowane budżetem**

partycypacyjnym w regionie mogły otrzymać jak najbardziej wyczerpujące informacje na jego temat.

Każdego roku spotkania informacyjne dotyczące BO dla autorów projektów zadań cieszą się pozytywnymi ocenami uczestników. Wysokie noty otrzymuje zarówno merytoryczny aspekt spotkań jak i ich organizacja. **Należy więc zachować zakres merytoryczny oraz formę prezentacji wiedzy podczas wspomnianych spotkań.**

Pomimo ogólnie dobrej oceny przebiegu konsultacji z oddelegowanymi do tego pracownikami, udostępnionych autorom na etapie składania projektów zadań, wśród respondentów pojawiły się opinie sygnalizujące miejsce na poprawę jakości kontaktu konsultantów z mieszkańcami, a przede wszystkim zwiększenie ich dostępności. **Rekomendowana jest zatem modyfikacja sposobu organizacji pracy osób odpowiedzialnych za udzielanie konsultacji propozycji zadań do realizacji w ramach BO w taki sposób, aby mieszkańcy mieli dostęp do merytorycznych wskazówek nieprzerwanie przez cały czas trwania konsultacji oraz aby informacje/odpowiedzi udzielane były niezwłocznie po uzyskaniu pytania od osoby zainteresowanej udziałem w BO jako autor.**

Wśród autorów, którzy otrzymali materiały informacyjne na temat promocji projektów dla autorów projektów zadań dopuszczonych do głosowania, pojawiła się uwaga o niedogodności rozszerzenia, w jakim zostały udostępnione (wersje nieedytowalne). **Rekomendowane jest przekazywanie materiałów zarówno w formie edytowalnej jak i w formie pliku pdf lub umożliwienie autorom projektów zadań samodzielne ich pobranie (np. ze strony www) w dogodnych formatach, w tym przynajmniej jednym umożliwiającym łatwą edycję**

Rekomendacje dotyczące poszczególnych etapów realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok

Większość autorów zadań nie miała trudności w wypełnieniu formularzy zgłaszania projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 rok. Większość autorów korzystała w tym celu z generatora formularzy. Pojawiło się jednak kilka głosów sygnalizujących niedostatki narzędzia lub procesu zgłaszania projektów, które warto byłoby wyeliminować lub zmienić:

- **zmodyfikowanie generatora w taki sposób, aby wklejany do generatora zbyt długi tekst podświetlał się analogicznie, jak w przypadku prób wpisywania zbyt długiego tekstu bezpośrednio do formularza,**
- **bieżąca weryfikacja formularza udostępnianego w wersji edytowalnej pod kątem jego kompatybilności z edytorami tekstu i ich aktualizowanymi wersjami oraz udostępnienie go w różnych rozszerzeniach plików tekstowych.**

Część autorów, którzy nie korzystali z opcji przygotowania formularza za pomocą generatora sygnalizowała nieufność wobec sprawności, bezawaryjności narzędzia, a także brak wiedzy o dostępności tego narzędzia. **Sugerowane jest zatem zarówno szerokie udostępnianie informacji o generatorze np. w odrębnej zakładce pod jednoznaczną nazwą „generator formularzy” (obok zakładek: „Aktualności”, „O budżecie”, „Do pobrania”, „FAQ” i „Kontakt”) zamieszczonej na stronie <https://bo.lodzkie.pl/> oraz podkreślanie jego niezawodności technicznej, przy jednoczesnym jej zagwarantowaniu.**

Zarówno autorzy jak i osoby głosujące sygnalizują potrzebę zwiększenia dostępności poszczególnych działań na różnych etapach realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” w formie elektronicznej.

Sugerowane jest zatem uwzględnienie możliwości stworzenia dodatkowej formy zbierania głosów poparcia pod projektem zadania do realizacji w ramach BO – elektronicznej.

Ze względu na to, że postulaty umożliwienia elektronicznego udziału w procesie realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” pojawiają się w odniesieniu do różnych etapów realizacji przedsięwzięcia, oraz coroczne sygnały mieszkańców wskazują na zainteresowanie elektronicznym głosowaniem w ramach BO, **sugerowane jest pozytywne odniesienie się do proponowanej zmiany polegającej na uzupełnieniu dostępnych form osobistego głosowania w BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” o formę internetową.**

Dodatkowo istotne wydaje się również zwiększenie dostępności głosowania w formie papierowej poprzez zwiększenie liczby punktów do głosowania

Wśród autorów, którzy brali udział w komunikacji z pracownikami odpowiedzialnymi za merytoryczną ocenę projektów, pojawiały się wątpliwości dotyczące sposobów oceny lub przekonanie o niekonsekwentnym lub niepoprawnym stosowaniu kryteriów oceny. **Można zatem rekomendować szczególną uważność na oczekiwania autorów oraz szczegółowe i cierpliwe uzasadnianie niezbędnych modyfikacji projektów zadań, a także udzielanie szczegółowych wyjaśnień dotyczących decyzji podejmowanych na etapie oceny.**

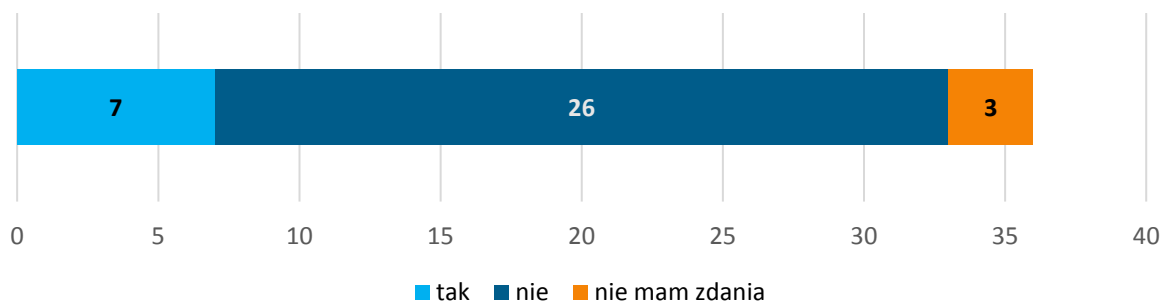
Niski udział osób świadomie korzystających z działań finansowanych w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” może sygnalizować potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz rozpoznawalności marki. **Sugerowane jest szczególnie uważne podjęcie działań skierowanych na upowszechnienie wojewódzkiego budżetu obywatelskiego w regionie – zarówno na etapie wyboru zadań jak i promowania zadań realizowanych.**

Ocena zasad realizacji Budżetu Obywatelskiego

Autorzy projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok zostali zapytani o swoje sugestie dotyczące zasad, na jakich opiera się to przedsięwzięcie.

Wykres 36 Liczba autorów, którzy odnieśli się do pytania o to czy mają uwagi do zasad, na jakich opiera się realizacja BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=36)

Źródło: opracowanie własne, badanie autorów projektów zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r., ankieta internetowa rozesłana przy użyciu poczty e-mail

Wśród respondentów 1/5 zgłosiła swoje uwagi.

- Dwie ze wskazanych uwag sygnalizowały niepełną znajomość lub zrozumienie zapisów regulaminu.

„Należałoby doprecyzować zapisy Uchwały Nr IV_56_19 SWł z dnia 26 II 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego w zakresie braku możliwości realizacji w ramach BO wycieczek, mających na celu promocję i poznawanie Woj. Łódzkiego”

„Brak możliwości realizacji zadań dla stowarzyszeń”

Zalecane jest więc propagowanie informacji na temat zapisów regulaminu i precyzyjne, szerokie ich objaśnianie. W celu rozpowszechnienia regulaminu wśród autorów projektów zadań należy zwrócić szczególną uwagę na szersze promowanie spotkań informacyjnych, aby zachęcić do udziału w nich w szczególności osoby, które nie zgadzają się w pełni z regułami funkcjonowania budżetu obywatelskiego.

- Jedna z uwag sygnalizuje **potrzebę szerokiej promocji idei budżetu partycypacyjnego, aby zachęcała ona do udziału większą liczbę mieszkańców w tym autorów projektów zadań.**

„Zbyt mało projektów, czasami przy głosowaniu brak jest rozsądnych propozycji projektów, szczególnie wojewódzkich”

- Pojawiły się także trzy uwagi sygnalizujące potrzebę zwiększenia uważności na wątpliwości i pytania autorów na etapie oceny ich projektów. **Zalecane jest więc wysokie zaangażowanie w szczegółowe i klarowne oraz empatyczne komunikowanie autorom wymaganych zmian w projekcie i decyzji podejmowanych w ramach tego procesu.**
- Jedna uwaga sygnalizuje frustrację odczuwanym brakiem wpływu na sposób organizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS”, której efektem jest zniechęcenie do podejmowania działań, które mogłyby przyczynić się do udoskonalenia przedsięwzięcia.

„Wielokrotnie zgłaszałem swoje uwagi ale nie znalazły one uznania więc już się nie wysiłam.”

Rekomendowane jest zatem uwzględnianie uwag i sugestii uczestników badań ewaluacyjnych w zakresie, jaki jest możliwy na poziomie organizacji i zgodny z prawem. W przypadku braku wdrożenia określonego typu uwag, proponowane jest publikowanie wyjaśnień określonych decyzji oraz rozwiązań, z których niezadowolenie sygnalizowali respondenci.

Bibliografia

- uchwała nr IV/56/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2019 r., poz. 1242)
- uchwała nr 373/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok
- uchwała nr 374/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie określenia wysokości wydatków budżetu Województwa Łódzkiego przeznaczonych na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” w 2023 roku z podziałem na pule
- uchwała nr 723/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 26 lipca 2022 r. w sprawie wyznaczenia punktów do głosowania w ramach VI edycji budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS”
- uchwała nr 760/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia ostatecznego wykazu projektów zadań dopuszczonych do głosowania, zgłoszonych w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok
- uchwała nr 968/22 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 18 października 2022 r. w sprawie zatwierdzenia listy zadań do realizacji oraz listy uzupełniającej zadań do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok
- Raport z badania ewaluacyjnego Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2022 rok

Źródła

- Strona internetowa Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego: <https://bo.lodzkie.pl/>
- strona/profil Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego na portalu społecznościowym Facebook: <https://www.facebook.com/BudzetObywatelskiLodzkie/> oraz raporty statystyk strony za okres: 24.03.2021 r. – 01.10.2021 r.

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram badań ankietowych (CAWI) przeprowadzonych w ramach ewaluacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.	7
Tabela 2 Harmonogram realizacji Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 rok – założenia i realizacja	21
Tabela 3 Podsumowanie liczby projektów zadań na poszczególnych etapach realizacji BOWŁ 2023	54

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=36)	9
Wykres 2. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=36)	10
Wykres 3. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=36)	11
Wykres 4. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=33)	12
Wykres 5. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=33)	12
Wykres 6. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=33)	13

Wykres 7. Struktura wiekowa respondentów wraz z podziałem grup wiekowych wg płci (n=42)	14
Wykres 8. Struktura respondentów pod względem kategorii wielkości zamieszkiwanej miejscowości (n=42)	14
Wykres 9. Struktura respondentów pod względem zamieszkiwanego powiatu (n=42)	15
Wykres 10. Udział (i liczba) respondentów, wśród osób głosujących na projekty zadań, w podziale na źródła, z których czerpali wiedzę o Budżecie Obywatelskim „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. (n=51*)	24
Wykres 11. Zasięg profilu BOWŁ na portalu Facebook.com między 13 maja a 18 października 2022 r.	31
Wykres 12. Czy autorzy konsultowali z pracownikami komórek merytorycznych zaangażowanych w realizację BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. projekty zadań przed ich zgłoszeniem?	39
Wykres 13. Liczba autorów, którzy korzystali z poszczególnych form konsultacji z pracownikami komórek merytorycznych zaangażowanych w realizację BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r. (n=22*)	39
Wykres 14. Liczba odpowiedzi odnoszących się pozytywnie, neutralnie i negatywnie do stwierdzeń dotyczących telefonicznych lub elektronicznych konsultacji projektów zadań do realizacji w ramach BO (n=22)	40
Wykres 15. Odsetek (i liczba) odpowiedzi autorów odnoszących się do tego, czy otrzymane materiały na temat promocji projektów zadań spełniły oczekiwania (n=35)	41
Wykres 16. Liczba badanych autorów, którzy w ramach VI edycji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” uczestniczyli lub nie uczestniczyli w spotkaniu on-line dot. promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w społecznościach lokalnych (n=35)	42
Wykres 17. Liczba badanych autorów, którzy w ramach ubiegłych edycji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” uczestniczyli lub nie uczestniczyli w spotkaniach dot. promocji projektów zadań dopuszczonych do głosowania w społecznościach lokalnych (n=34)	42
Wykres 18. Udział (i liczba) powodów braku uczestnictwa w webinarium dot. promocji projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 r. w lokalnych społecznościach w ogólnej liczbie odpowiedzi udzielanych przez badanych autorów, którzy nie skorzystali z webinarium (n=25*)	43
Wykres 19. Udział (i liczba) badanych autorów, którzy wskazali poszczególne formy spotkań informacyjnych jako preferowane (n=33)	46
Wykres 20. Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie online (n=21*)	47
Wykres 21. Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie stacjonarnej (n=8*)	48
Wykres 22. Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne przyczyny preferencji dla spotkań informacyjnych w formie hybrydowej (n=4*)	48
Wykres 23. Liczba autorów, którzy wskazywali poszczególne powody niewykorzystania generatora formularzy podczas opracowywania projektów zadań do realizacji w ramach BO na 2023 r. (n=14*)	50
Wykres 24. Liczba badanych autorów, którzy składali projekty zadań do realizacji w ramach BO do Organizatora w poszczególnych formach (n=38*)	51
Wykres 25. Liczba projektów zadań zgłoszonych (n=186) oraz pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego (n=141) w poszczególnych pulach powiatowych i w puli wojewódzkiej	53
Wykres 26. Występowanie kontaktu z pracownikiem dokonującym oceny merytorycznej projektu zadania (n=35) ..	55
Wykres 27. Liczba autorów deklarujących modyfikację lub brak zmiany zgłoszonych projektów zadań podczas ich oceny merytorycznej (n=24)	56
Wykres 28. Liczba odpowiedzi odnoszących się pozytywnie, neutralnie i negatywnie do stwierdzeń dotyczących procesu modyfikacji zadania w ramach oceny merytorycznej (n=17)	57
Wykres 29. Liczba ważnych głosów oddanych na projekty zadań w podziale na pulę (n= 60 505)	59
Wykres 30. Liczba badanych głosujących mieszkańców, którzy odpowiedzieli na pytanie o to, czy odpowiadają im obowiązujące zasady głosowania na projekty zadań do realizacji w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=42)	60

Wykres 31 Liczba badanych głosujących mieszkańców, którzy odpowiedzieli na pytanie o to, czy należy dokonać zmian w jakimkolwiek obszarze odnoszącym się do zasad realizacji BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=42)	60
Wykres 32 Liczba zadań przekazanych i nieprzekazanych do realizacji spośród pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.	62
Wykres 33 Liczba projektów zadań pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego (n=141) oraz przekazanych do realizacji (n=112) w poszczególnych pulach powiatowych i w puli wojewódzkiej w ramach BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2023 r.	63
Wykres 34 Liczba osób głosujących, które korzystały z wydarzeń, działań lub inwestycji realizowanych w ramach poprzednich edycji BOWŁ (n=46)	64
Wykres 35 Liczba wskazań poszczególnych powodów, dla których badani głosujący nie korzystali z wydarzeń, działań lub inwestycji realizowanych w ramach poprzednich edycji BOWŁ (n=16*)	65
Wykres 36 Liczba autorów, którzy odnieśli się do pytania o to czy mają uwagi do zasad, na jakich opiera się realizacja BO „ŁÓDZKIE NA PLUS” (n=36)	69

Spis rysunków

Rysunek 1 Rozmieszczenie punktów do głosowania w ramach BO 2023 (n=26)	20
Rysunek 2 Chronologia wpisów dotyczących VI edycji BO w zakładce AKTUALNOŚCI na stronie bo.lodzkie.pl w 2022 r.	25
Rysunek 3 Wygląd przykładowego wpisu w zakładce AKTUALNOŚCI na stronie bo.lodzkie.pl	29
Rysunek 4 Post opublikowany 13 maja 2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami	33
Rysunek 5 Post opublikowany 20 maja 2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami	34
Rysunek 6 Post opublikowany 15 lipca 2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami	35
Rysunek 7 Post opublikowany 10.08.2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami	36
Rysunek 8 Post opublikowany 18.10.2022 r. na profilu BOWŁ na Facebook.com wraz z komentarzami	37
Rysunek 9 Elementy webinarium na temat promocji projektów zadań w lokalnych społecznościach, które wymagają zmiany lub zachowania w kolejnych edycjach BOWŁ	45